

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIII Price 10 c.

PENKTADIENIS, FRIDAY, BALANDŽIO - APRIL 25, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 97

/vairios žinios

Mirė istorikas K. Avižonis

20 metų dėstė
JAV universitete

ELON, N. Carolina. — Balandžio 20 d. staiga mirė istorikas prof. dr. Konstantinas Avižonis, dr. P. Avižonio sūnus. Palaidotas ten pat bal. 23 d. Velionis buvo gimęs 1909 m. Žagarėje, yra baigęs Berlyno ir Kauno universitetus. Lietuvoje yra dėstęs istoriją Aušros berniukų gimnazijoje, Prekybos institute Klaipėdoje, nuo 1940 metų — Vniaus universitete. Atsidūręs Vakaruose, nuo 1947 m. dėstė Freiburgo ir Pinnebergo universitetuose. Atvykęs į JAV, Europos istoriją ir vokiečių kalbą dėstė Elon kolegijoje, N. Carolina valst. Joje pasiekęs prof. laipsnį, velionis pastaruoju metu buvo istorijos fakulteto dekanas.

Velionis kolegijoje dėstė nuo 1949 m.

Darbai istorijos srity

Prof. K. Avižonis Lietuvoje ligi 1940 m. buvo parašęs kelis svarius istorijos veikalus, ypač apie Lietuvos bajorus. Taip pat rašė istoriniais klausimais spaudoje, JAV-se buvo veiklus L. Enciklopedijos bendradarbis. Plačiau bus vėliau.

Vietname

2.000 tonų svorio bombų
į priešų telkinius

SAIGONAS. — JAV aviacija su B-52 bombonešiais vakar P. Vietname vykdė vienus pačių smarkiausių karo puolimų. Buvo puolami priešų telkiniai į šiaurės vakarus nuo Sa gono ir šalia Kambodijos sienos, kur pastebėtas komunistų jėgų permetimas į Vietnamą. Numesta daugiau kaip 2.000 tonų bombų, kai kurios jų sprogo vėliai netoli Kambodijos sienos.

Priešas numušė dar du JAV helikopterus, žuvo 9 kariai. Per praėj. savaitę P. Vietname žuvo 216 JAV karių, priešų kritusių vyrų skaičius siekia 3. 379.

— Arabai prieš B. Streisand. Libano spaudoje pasiūlė visuose arabų kraštuose uždrausti JAV aktorės Barbra Streisand filmus, nes ji — sionistė.

• Žemės drebėjimai, lengvesni, palietė P. Italijos sritis.

T. Kinijos prezidentas Chiang Kai-shek ir žmona.

Vietoje Tšiango — jo sūnus

TAIPEI, Taivan. — Neseniai, Formozos saloje vykus Komintango 10-jam suvažiavimui, prezidentas ir partijos vadas Tšiango Kai-shekas buvo pasisakęs, kad jis paskutinį kartą dalyvavęs kongrese. Jis šiuo metu yra 81 m. amžiaus ir jis pats nesitiki galėsias dalyvauti kitame suvažiavime, po 5 metų.

Taut. Kinijos politikai neabejoja, kad po kelerių metų krašto vadovo pareigas turėsias perimti vyriausias jo sūnus, 59 m., gynybos ministeris, Tšiango Tšing-kuo. Jo šalininkams jau nuo seniau pavestos svarbios pareigos partijoje ir vyriausybėje.

Kinijos komunistai baigė suvažiavimą

Posėdžiavo net 24 dienas

HONG KONG. — Pekino radijo žiniomis, vakar baigtas Kinijos kom. partijos suvažiavimas. Jis vyko net 24 dienas. Visuomeniškai trumpai paskelbta: išrinkta nauja partijos vadovybė ir Mao Tse-tungo įpėdinių numatytas gynybos ministras Lin Piao.

Kitomis žiniomis, partijos vadovybėje žymiai sustiprinta kariuomenės įtaka. Paties Mao įtaka bei svoris nėra nenukentejęs.

Vatikanas — mažiausia pasaulio valstybė

Vatikane gyvena 534 piliečiai. Iš jų pernai pačiame Vatikane gyveno 315, kiti gi — Romoje ar jos apylinkėse. Vatikane iš viso dirbą 1455 darbininkai bei tarnautojai.

• Gegužės 1 d. Prahoje, nutarus vietos kom. partijai, nebus žygiavimų miesto gatvėmis.

Prancūzijos rinkikai ir de Gaulle

Prezidentas de Gaulle vėl tikisi krašto gyventojų pasitikėjimo — Daug kas klausia: ar jis pasitrauks, sekmadienį pralaimėjęs, tautos atsiklausymo keliu?

Kviečia: būkite ištikimi
generolui

PARYŽIUS. — Buvęs Prancūzijos min. pirm. G. Pompidou kreipėsi, televizijos keliu, į krašto gyventojus, prašydamas atsakyti "taip" šį sekmadienį vykdomo gyventojų atsiklausimo metu. Jis pabrėžė: būtina pareikšti ištikimybę generolui de Gaulle.

Gyventojai to atsiklausimo keliu prašomi pritarti paskirose krašto vietose sudaryti vyriausybei pavaldžias organizacijas, gi senatą paversti grynai patariamuoju organu.

Vyriausybė gali laimėti ir...
pralaimėti

Prancūzijos gyventojai numano, kad, iš tikrųjų, balandžio 27 d. atsiklausimas reikš "už" ar "prieš" gen. de Gaulle, nes

ir jis pats prieš 12 dienų buvo pasisakęs, jog dėl jo pasiūlymų pasisakius mažumai, jis nedelsdamas pasitrauktų. Pompidou, nors jo šalininkų buvo skatinamas pasisakyti, ar jis sutiktų būti išrinktas naujuoju prezidentu, de Gaulle pasitraukimo atveju, savo kalboje susilaikė šį klausimą palietęs.

Pastaruoju metu krašte vykdomi viešosios nuomonės apklausinėjimai liudija, kad gyventojų nuotaikos — vis kinta. Praėj. šeštadienį paskelbtais duomenimis, už "taip" pasisakytų 52%, gi "prieš" 48% būsimą atsiklausimo dalyvių. Tačiau vakar vaizdas vėl pasikeitė, nes savo neigiamą nuomonę taria pareikšią 53% gyventojų, gi teigiamą — 47%.

Dėl to apie atsiklausimą, jo pasėkas šiuo metu sunku spžest. Juo labiau, kad ir Prancūzi-

jos piliečiai netiki, kad gen. de Gaulle pasiryžtų, jo pasiūlymus atmetus, pasitraukti. Jis pats šiandien vakare kalbės kraštui ir, žinoma, savo autoriteto svoriu bei asmeniniu poveikiu sieks įtaigoti pilietį.

Washington

Kels pašto mokesčius

Jau keturius kartus pakelti

WASHINGTON. — Prez. Nixonas vakar pateikė kongresui naują pasiūlymą — pakelti pašto mokesčius. Tai būtų jau ketvirtasis toks žygis per pastaruosius 11 metų. Vyriausybė siekia sumažinti pašto nuostolius, gi mokesčius pakeltus pašto žybyba laimėtų 611 mil. dol. Pasiūlyta pakelti visų rūšių pašto siuntų mokesčius, išskyrus tik oro pašta (10 ct.). Kongresui pritarus, piliečiai už paprastą laišką mokėtų po 7 ct., už atvirutes — po 6 ct.

Mokesčiai pastoviai kilo nuo 1958 m. Tuo metu už paprastą laiško pašto ženklą teko mokėti, vietoje buvusių trijų, 4 centus, 1963 m. — vienu centu daugiau, 1968 m. sausio 7 d. — ir vėl vienu centu.

Riaušės Libane

11 žmonių, per 60 sužeistų

BEIRUT, LIBANAS. — Beirute ir dar penkiuose Libano miestuose vykus riaušės, krašte įvestas draudžiamasis laikas. Riaušių metu visame krašte žuvo 11 gyventojų, 62 buvo sužeisti. Min. pirmininkas R. Karami norėjo atsistatydinti, bet pakeitė nuomonę. Jis kvietė gyventojus palaikyti tvarką.

Pabėgėliai reikalauja remti
arabus partizanais

Libane gyvena apie 160.000 Palestinos pabėgėlių — jie krašte atsirado 1948 m. Jie žarštai remia arabų partizanų judėjimą, juos palaiko ir nemažą Libano studentų dalis. Visi jie reikalauja, kad vyriausybė vykdomai remtų arabus-kovotojus.

• Žemės drebėjimas įvyko Čilėje, 100 m. į pietus nuo Santiago, sostinės. Apie nuostolius nepranešta.

• Argentina ir Venecuela nutarė atnaujinti abiejų kraštų diplomatinius santykius.

• Jugoslavijos naujuoju užsienio reikalų ministru paskirtas išrinktas Mirko Tepavac. — Borneo saloje, Indonezijoje, su komunistais-partizanais kovoją apie 1.000 vyriausybės pasiūtų karinių dalinių, patyrusių kovai džiunglėse.

Kiti dienraščiai, kaip "The Philadelphia Inquirer", "The Evening Bulletin" ir kiti pabrėžia reikalą nepamiršti Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų pavergimą. Pabrėžiama, kad tautos ar paskiri gyventojai gali būti naikinami, betgi Baltijos kraštų atžvilgiu nebuvo istorijoje taip ryškaus pavyzdžio, kai didelė valstybė yra vykdyti bei tebevykdo aiškia tautžudystės politiką. Lietuvos ir kitų šauksmas visam pasauliui iškelia komunistų melą. J. Tautos privalančios atkreipti dėmesį ir ypač, kai britai ir kiti daugelį kraštų suteikė nepriklausomybę. Kodėl atsilieka sovietai?

A. Dubčekas, jau nušalintas, bet gyventojų vis prisimenamas...

Čekoslovakijoje

Studentai nebestreikuoja Prahoje

Studentų protestai baigti,
režimas įspėja

PRAHA. — Vakar Karolio universitete baigtas studentų streikas, pora valandų anksčiau numatyto baigti laiką. Visame krašte nepasitenkinimo režimu streikuose dalyvavo daugiau kaip 20.000 studentų.

Valdžios įstaigos įspėjo universiteto vadovybę: streikai neleistini, nes, priešingai, teks pakeisti mokyklų ir studentų organizacijų vadovybes. Ačiūja keliose vietose suplėšė studentų lapelius, suėmė, apklausinėjo ir paleido du studentus. Žymesnių smurto veiksmų prieš protestus reikškėjus nebuvo.

Režimas ir žurnalistai

Atsvara ligšiolinei, laisvai
sąjungai

PRAHA. — Krašto kom. partijai pasiūlius, grupė žurnalistų, naujojo režimo šalininkų, siekia įkurti naują žurnalistų sąjungą, kurios pavadinimas būtų: Čekų žurnalistų (marksistų-leninistų) sąjunga.

Ji būtų svarbus ramstis partijai su vyriausybe, nes ji palengvintų vykdyti naujojo režimo spaudimą, ypač spaudos prieš žiūros srity.

Naujoji sąjunga, kurią organizuoja O. Svestka, turėtų vos apie 70 narių. Tuo tarpu ligšiolinė sąjunga, savo protesto žygiais erzinti režimo vadus, turi 4.000 narių.

Čekų prof. sąjungos vadas Maskvoje

MASKVA. — Vakar į Maskvą atvyko Čekoslovakijos kom. partijos prezidento narys, krašto prof. sąjungų tarybos pirmininkas J. Pollaček. Jo viešnagė kelia ne tik pačių čekų, bet ir Vakarų dėmesį bei spėliojimus.

Prof. sąjungos nekartą yra pabrėžusios savo pasiryžimą tu-

TRUMPAI

• Numušus JAV žvalgybinį lėktuvą, P. Korėjos radaras buvo susekęs 10 lakūnų, panaudojusį parašiusus. Spėjama, kad S. Korėjos laivai galėję lakūnus paimti į nelaisvę.

• JAV ir Indonezija pasirašė sutartį, kuria Indonezija šiais metais iš JAV gaus žemės ūkio gaminių, 78 mil. dol. vertės.

• Sovietų S-ga šiais metais atsisako vykdyti karinį parądą gegužės 1 d. šventės proga. Aiškina, kad paradai reikalingi lapkričio 7 d. šventėje (spalio revoliucijos sukaktis), tačiau gegužės 1 d. tenka iškelti taikos, ne karo reikšmę. Tai naujiena, nes parada Maskvos Raud. aikštėje buvo kasmet rengiami nuo 1917 m.

Paryžiuje

JAV nuolaida komunistams

PARYŽIUS. — Vakar įvykęs taikos pasitarimų posėdis ir vėl buvo nesėkmingas. JAV delegacijos pirm. H. C. Lodge pareiškė, kad Amerika sutinkanti atitraukti savo dalinius iš P. Vietnamo, bet tuo pačiu metu turėtų sekti ir S. Vietnamo vyrų atitraukimas. Tuo tarpu Hanojus vis teigia, kad jo dalinių P. Vietname nėra...

Naujas bruožas: amerikiečiai pareiškė sutinka, drauge su kariniais, svarstyti ir politinius P. Vietnamo klausimus. Komunistai vėl nurodo, kad tai šis pasiūlymas turįs ryšio su P. Vietnamo vyriausybės stiprinimu.

"Draugo" 1 psl. redaktorius V. Aleika šiandien išvyksta atostogų.

KALENDORIUS

Balandžio 25 d.: šv. Morkus Ev., šv. Mela, Tolmantas, Zada.

Balandžio 26 d.: šv. Kletas, šv. Alda, Koributas, Vilūnė.

ORAS

MILD

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien saulėta, šilčia, temp. sieks 60 ir daugiau l. F., ryt — vis šilta, galimi smulkūs krituliai. Saulė teka 4:56, leidžias 6:42.

rėti daugiau laisvės, žymiai daugiau, palyginus su rytų bloko prof. sąjunga, partijos įrankio vaidmeniui. Pollaček buvo sąmoningai išrinktas prezidento nariu.

Bernadette Devlin, 22 m. amž., pats jauniausias britų parlamento narys. Ji atstovauja šiaurinę Airiją ir parlamentno posėdy jau gynė savo krašto reikalus.

Šauksmas, kinams su rusais tebesipešant: viso pasaulio dirbantįjį, vienykint...

Redaguoja J. ŠOLIČNAS,
6641 So. Albany Ave., Chicago, Illinois 60629

NEO-LITHUANIA KREPŠININKAI — MARQUETTE PARKO LYGOS NUGALĖTOJAI

Kovo 30 d. Neo-Lithuanų krepšinio komanda Chicagoje, Marquette Parko lygoje, finalinėse rungtynėse nugalėjo "Red Man" komandą, tuo laimėdama 5 metai iš eilės čempionatą.

20 metų laikotarpyje šioje Lygoje dar niekas nelaimėjo penktą metų iš eilės meistrėto vardą. Šiuo atžvilgiu, Neo-Lithuania komanda atiteko tikrai gražus laimėjimas. Šioje lygoje Neo-Lithuania komanda žaidžia jau šešeri metai. Čia dalyvauja visos Chicago lietuvių krepšinio komandos, įskaitant "Neri" — Lietuvių Šiaurės Amerikos ir Kanados meistrė, taip pat ir amerikiečių "Blue Chips" komandą, kuri 1965 m. buvo Chicago miesto meistrė, ir "Orland Park" komanda — 1968 m. Chicago miesto ir Illinois valstybės meistrė. Be šių meistrėty lygoje dalyvauja keletas gana stiprių komandų, ypač "Red Man" komanda, globojama Chicago advokato.

Neo-Lithuanų komanda įsikūrusi tik prieš šėšis metus, visą laiką dalyvauja šioje lygoje, sužaidusi 98 rungtynes; laimėjusi — 91 ir pralaimėjusi — 7. Rungtynės vyko Marquette Parke, pačiam lietuvių centre, tai ir žaidynės sutraukdamos nemažai žiūrovų, sudarydami gražius "chorus", kurie silpniausius padrasindavo, suteikdami moralinės paramos. Ypačingai gerai, kad ši lyga duoda progos Chicago lietuvių komandoms daug dažniau tarp savęs parungtyniauti, išbandyti jėgas su amerikiečiais — ypačingai su meistrėty, kas lietuvių vardą iškelia žymiųjų sportininkų tarpe.

Neo-Lithuanų krepšinio komanda, dar anai FASK vadovybei vadovaujant, 3 metus dalyvaavo visose lietuvių krepšinio pirmenybėse, per tą laiką buvo 2 metus Chicago miesto lietuvių ir Vid. Vak. apygardos meistrė. Palyginus jauna Neo-Lithuania krepšinio komanda, be minėtų laimėjimų yra laimėjusi ir čempionatą 1968 m. Belmont YMCA ir 1969 m. Ridge Parko lygoj. Nuo pat įsikūrimo komandoje yra žaidę šie žaidėjai: Augius, Burkauskas, Birgelis, Bražinskas, Balta, Bukauskis, Cicėnas, Egešas, Folkneris, Gelažius, Jankauskas, Kinčinas, Liaugminas, Morkūnas, Molis, Miknaitis, Modestas, Molis, Modestavičius, Poderys, Panavas, Rimkevičius, Rimkunas, Sakys, Skilnikas, Šilingas, Vaisnoras, Underys ir Zubrickas. Retkarčiais komandai padėdavo: Malone ir Haskins. Taip pat Neo-Lithuanų komandos žaidėjai žaisdavo dar ir kitoje Chicagoje amerikiečių komandoje.

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Dr. Alg. Nasvytis apsiėmė surengti š. metų Šiaurės Amerikos lietuvių šachmatų p-bes, liepos ar rugpjūčio mėn., Clevelande.

Praeitais 1967 m. lietuvių pirmenybės laimėjo Tarpt. meistrė ir buv. Kanados čempionas Povilas Vaitonis, Hamilton, Ont., pavėręs jas iš iki tol buvusio, lietuvių nugalėtojo Povilo Tautvaišo Chicago, Ill. Netrukus bus paskelbta tiksliai data. Šachmatininkai raginami ruošti šioms pirmenybėms, nes jos vyks mūsų šachmatininkų (JAV ir Kanados) dvidešimtojo ženklo.

— Monte Carlo turnyrą laimėjo Smyslovas ir vengras Portisch, abu surinkę po 8 tš. iš 11

Neo-Lithuanų krepšinio komandoje žaidžia V. Molis, kuris yra 6'9" aukščio. Žaidęs už Lewis kolegiją. 1964 metais buvo išrinktas "All American", tai yra geriausias 10 Amerikos kolegijos žaidėjų. 1965-66 m. žaidė vienoje iš geriausių Chicagoje Amerikos mėgėjų (AAU) komandoje "Jamaco Saints". Ši komanda atstovavo Ameriką Europoje ir Pietų Amerikoje. 1967 "Jamaco Saints" laimėjo 3 vietą visoje Amerikoje. V. Molis šioje komandoje 1966 m. buvo išrinktas pačiu vertingiausiu žaidėju "Most valuable player". 1967 žaidė New York "Knickerbocker" profesionalioje komandoje. 1968 m. už "Houston" profesionalinę komandą. Jis yra baigęs kolegiją "bachelor of arts" laipsniu.

Edvardas Šilingas, 6'5" aukščio, įsigijęs magistro laipsnį Butler universitete, žaidė to universiteto komandoje ir 1966 m. buvo išrinktas "most valuable player". 1964 metais gynė lietuvių vardą Australijoje. Šiuo metu žaidžia vieno iš stipresnių Indianapoliso mėgėjų (AAU) komandoje.

Neo-Lithuania krepšinio komandos kapitonas yra Edas Modestavičius, 6'5" aukščio, baigęs "De Paul" universitetą bakaluro laipsniu. Jis žaidė to universiteto krepšinio komandoje. 1965 metais žaidė "Jamaco Saints" amerikiečių komandoje ir buvo tu metų geriausias baidų metikas. Atstovavo Ameriką Europoje ir Pietų Amerikoje. Būdamas Pietų Amerikoje buvo apdovanotas aukso medaliu. 1967 m. Amerikos mėgėjų pirmenybėse išrinktas į "all american" (10 žaidėjų) komandą ir buvo apdovanotas Amerikos mėgėjų aukščiausiu laipsniu — aukso medaliu. 1969 m. žaidė už "Orland Park" komandą, kuri laimėjo Chicago miesto ir Illinois valstijos meistrėto vardą, buvo išrinktas vertingiausiu žaidėju. Tais pačiais metais buvo išrinktas Illinois valstijos geriausiu tu metų žaidėju. 1964 metais su lietuvių rinktinė gynė Lietuvos vardą Australijoje. Šiuo metu Edas Modestavičius yra Korp. Neo-Lithuania Chicago padalinio pirmininkas; skiria daug laiko sportui, o taip pat ir tolimesniems savo tiesioginio mokslo (chemijos) studijoms.

Neo-Lithuania krepšinio komanda, baigusi Marquette Parko lygos žaidynes, šiek tiek pailsėjusi vasaros metu, tęs komandos treniruotes ir rudens sezonui atėjus bandys ieškoti aukštesnio lygio lygos, kurioje dalyvaudama komanda turėtų daugiau progos savo jėgas išbandyti.

Sporto mėgėjas

Momentas iš Clevelande įvykusių varžybų.

Nuotr. J. Garlos

KVIEČIAME VISUS

Vasariop Chicagoje, Marquette Parko stadione, bus pravestos jaunimo žaidynės. Jau dabar kviečiama visas mokyklinis jaunimas toms varžyboms ruoštis.

Treniruotės bus pravedamos kiekvieną antradienio ir ketvirtadienio popietę (pradžią — 5:30 val.). Treniruotės prasidės gegužės 6 d. Vieta — sporto aikštės, Marquette Parke, prie Marquette Rd. (67-tos ir Albany gatvių).

Dėl smulkesnių informacijų galima kreiptis į varžybų rengimo vadovą Žiupsnį, tel. 776 — 6412.

Visas Chicago mokyklinis jaunimas kviečiamas gausiai dalyvauti treniruotėse.

J. J-ka

STALO TENISO VARŽYBOS

Rytoj Chicagoje, Jaunimo centre, įvyks Vid. Vakarų, stalo teniso pirmenybės. Visi lietuviai stalo tenisininkai kviečiami dalyvauti.

Varžybų tvarka: B klasės vyrų varžybos prasideda 12 valandą; jaunių — 1:15 val. ir vyrų A klasės — 2:15 val.

Pirmenybės bus baigtos šeštadienį. Įėjimas laisvas. Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama į pirmenybes atsilankyti.

PIRMOJI PERGALĖ

Žaidžiant ketvirtąsias futbolo pirmenybių rungtynes bandymas pavyko: Lithuania po kietos ir ištvermingos kovos išspaudė pergalę prieš lenkų Lightning 1:0. Pergalės įvertį pirmame puslaikyje įmušė "Maikis", laimėjęs dvikovą prieš išbėgusį kamuolį pasitikti vartininką, buvusį Spurs profesionalą Comachio. Tolimesnėje žaidimo eigoje abi komandos turėjo progų rezultatą pakeisti. Kad Lightning pasekmės neišlygino ir dar neuždėjo, didžiausias kreditas tenka nepaprastai forma pasirodžiusiam vartininkui A. Jurkšaičiui. Jis buvo neįveikiamas.

Gary Player iš Afrikos laimėjo golfo pirmenybes Californijoje, gaudamas už tai 30,000 dol. Čia matyti jo paskutinis smūgis.

gmenų. Illinois meistrė Edw. Formanek sukupo prieš C. Wagnerį ir lygioms sužaidė su Shapiro iš Worcesterio. Massachusetts žymūs John Curdo pralaimėjo prieš H. Lymaną ir Formaneką. Turnyro laimėtojas paaiškės tik po paskutinės partijos tarp H. Lymano ir C. Wagnerio.

Kazys Merkys

mas, na, ir laimingas. Gi Lightning komandą nuo žymesnio pralaimėjimo išgelbėjo rungtynių teisėjas, kuris turėjo nervus susilaikyti nedavęs mūšikių naudai du aiškiausius vienuolikinis. Matant tokius nevykusius teisėjų sprendimus, darosi nesunku suprasti, kodėl kartais jiems prieina nešis iš aikštės.

Lituanica žaidė su keliais atšarginiais, kurių pora pasirodė neblogai.

Rezervas laimėjo prieš Adria 4:0.

Jaunųjų komandos ši kartą pralaimėjo.

SAVAITGALIO RUNGTYNĖS

Šį savaitgalį visos penkios F. K. Lituanica komandos rungtyniausias namie, Marquette Parke.

Šeštadienį mažiukai ir jaunučiai žais 12 ir 2 val. p.p. prieš meksikiečių Atlas.

Sekmadienį 10 val. r. jaunieji žais prieš lenkų Spojnia.

Po pietų 1 val. rezervas žais prieš kroatų ir 3 val. Lituanicos pirmoji komanda prieš lenkų turės ukrainiečių Wings.

APYGARDINĖS TINKLINIO PIRMENYBES

Pirmenybės įvyks gegužės 3-4 d. Chicagoje.

Registracijos data: balandžio 27 d. adresu: N. Bernardzik, 1930 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650. Tel. OL-2-0593.

Pirmenybių dalyviai privalo būti registruoti sporto sąjungoje. Šią registraciją atlikti Vid. Vak. sporto apygardoje iki pirmenybių registracijos datos. Pirmenybės bus pravestos visose klasėse: vyrų, moterų, berniukų ir mergaičių A-B-C kl.

Starto mokestis tik komandinis: vyrų ir moterų — 5 dol., A klasėms — 4 dol., B klasėms — 3 dol., C klasėms 2 dol.

Amžiaus kvalifikacija, berniukų ir mergaičių A. kl. gimę 1950 m. ir jaunesni, B kl. gimę 1953 m. ir jaunesni, C kl. gimę 1955 m. ir jaunesni. Vieta ir laikas bus pranešta užsiregistruojantiems.

Vid. Vak. sp. apygarda

GRIPAS

Gripas vadinamas įvairiais vardais: gripas, influenza ir kitaip, bet yra ta pati liga su įvairiomis komplikacijomis. Ji labai lėpama. Tiek apskritai gyventojų tarpe, tiek ir mokyklose; ji gali masiškai išsipalsti ir net labai trumpu laiku. Prasi-dėjusi kurioje nors šalyje ar valstybėje, ji nežino ribų — plečiasi į visas puses. Kaip jau minėta, gripo apkrečiamumas labai didelis. Viena palankių sąlygų gripui apsigirti yra nusišaldymas. Gripas paprastai trunka apie 5 — 6 dienas, t. y. apie savaitę. Jis pasireiškia gana aukšta temperatūra. Dažniausiai pereina laimingai be kurių nors komplikacijų, tačiau toli gražu ne visada. Plaučių arba ausų uždegimai tokiais atvejais taip pat nereti atsitikimai.

Apskačiuojama, kad 1918 m. kada gripas buvo paplitęs visose šalyse, žuvo apie 20 mil. žmonių. Gripas yra taip išsiplatinusi liga, kad sunku rasti žmogų, kuris nebūtų ja sirgęs, o kartais

Bruce Tulloh, 33 m., pradėjo bėgti iš Los Angeles į New Yorką, viso 2,830 mylių, manydamas pagerinti seną rekordą, kuris yra afrikiečio Shepherd, nubėgusio per 73 d. ir 8 val.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. tel. WALBROOK 5-5076

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumų takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PROSPECT 8-1717
Rezid.: 3241 West 60th Place
Tel.: REPUBLIC 7-7868

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 1 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-tos ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštad. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal susitarimą.
Ofiso tel. 476-4032
Rezid. tel. WALBROOK 5-3048

Rezid. Tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą; jei neatsiliepia, skambinti: HU 8-8322

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams	1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00	2.00
Kiti JAV	\$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50	2.25

* Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9
antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. S. IR M. BUDRYS
ALERGIIJA

2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2—9 v., šeštadieniais 10—1 p. d. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0373
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akių ir moterų ligos

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2610
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROSPECT 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKIA

2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. vak., šešt. nuo 9 iki 12 val.: arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympe 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — RELIANCE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuviai gydytojas)
3825 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 12 val. iki 1 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val. p. p., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKIŲ IR VAIKU LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street
Tel. HEInlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773, Rez. PR 8-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS

2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 5—8 val., antrad. ir penkt. 1—4 val.
Pirmadienį tik susitarus

Ofs. tel. 737-2141, Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6449 So. Pulaski Road
Val.: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. vak. Trečiad. 6-8 v. vakaro Šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9—11 ryto, ir 4—7 v. vak. Šeštad. 9 v. vak. — 2 v. popiet.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS

Tel. Ofiso PR 6-7890; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue

Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS

9760 So. Kedzie Avenue
Val., pirmad., antrad., ketv. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. r. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidenc.)
Pirma ligonius tiksliai susitarus — (By appt.).

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA

Ofisas 2454 W. 71st Street
Val.: antrad. nuo 2—5 popiet ketv. ir penkt. nuo 6—8 vakaro
Ofiso telef. 776-2830
Rezid. telef. PROSPECT 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAİKO AKINIUS

15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizital pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELIANCE 5-4410
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas — 925-8296

Valandos: 2—8 v. vak. penktad. 10—12 v. vak. 2-3 v. vak. Šeštad. 1-4 v. vakaro. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTE
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROSPECT 8-1223

Ofiso val.: Pirm., antr., Treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. vak. Šeštad. 2—4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS

24

REVOLIUCINĖJ GRĖSMĖJ

Kai iš užgautos Lietuvos, iš išvietintųjų stovyklų vyko į JAV-bes, džiazgėmės, kad po visų sunkių nelaimių natenkame į saugų žemės kraštą, kur visiems laisva šilta ir sotu. Neapsirikome. Tačiau su bėgančiu laiku ateina ir pasikeitimai. Amerikos laisvė, du danti toki pasitenkinima tauriam žmogui, yra tačiau eera dirva veikti imperialistinės diktatūros agentams, ir tu agresyvos pastangos darosi kas kart ryškesnės. Mums reikia jas gerai pažinti ir, kaip turintiems didelį patirimą šioje srityje ateiti su savu įnašu, atsidėkojant tai šaliai, kuri mums taip sveikina ir kuri Lietuvos laisvės gynyje yra taip tvirtai nusistatę.

Gal niekas tų subversyvių užmačių taip nepažįsta, kaip Federalinio investigacijų biuro direktorius John Edgar Hooveris, šiose pareigose dirbęs jau 45 metai. Gausus konfidencialių tarnautojų skaičius surenka daug žinių iš slap to ir viešo subversyvių sąjūdžių veikimo, apie kurį naujienos daugeliui visai neprieinamos. Tik neseniai buvo daugelis tų duomenų paskelbta naujame leidiny: J. Edgar Hoover "On Communism" (išleido Random House Book, New York, 1969, 158 pusl.). Čia Hooveris pabrėžtinai pažymi, kad JAV-bėms yra grėsmė iš komunistų, kurie ir toliau pasilieka, kaip jis sako, "Sovietų kontrolės ir tirionijos įrankis... Jie yra Sovietų S-gos agentai mūsų tarpe".

Maskvoje išėjęs Lenino mokykla JAV komunistų vadas Gus Hall teisme buvo užklaustas: "Ar jūs siekiate kovoti prieš JAV vyriausybę ir ją nuversti?" "Absoliučiai taip". buvo jo atsakymas. "Ir jūs esate pasiryžęs griebtis ginklo ir nuversti konstitucinę vyriausybę?" "Kai ateis laikas, taip", buvo JAV komunistų vado atsakymas.

JAV komunistai, matydami, kad JAV darbininkai yra gana gerai aprūpinti, savo tarpe ėmė tuos vadinti "priekimtomis žąsimis" ir nebesitikėdami iš jų padarviti revoliucinio avangardo, nutarė skverbtis į studentišką jaunimą. 1960 m. rugpj. mėn. kompartijos egektutyvo posėdyje New Yorke komunistų jaunimo sekretorius Daniel Rubinas iškėlė mintį, kad reikia sušaukti JAV jaunimo konferenciją ir įsteigti marksistinę jaunimo grupę — The Labor Youth League. Iš šio sumanymo kilo nauja veikimo kryptis — komunistų prakalbos universitetuose. Komunistų partija 1962 — 1963 m. įsteigė paskaitų ir informacijų biurą New Yorke ir pradėjo siuntinėti savo šalininkams laiškus į universitetus, kad kvieštų komunistų kalbėtojus su paskaitomis. Ir taip po universitetų pradėjo ir žinėti komunistų kalbėtojai: D. Rubin, H. Aptheker, H. Lumes, B. Davis, C. Winter, E. G. Flynn, J. Jackson, kurie yra komunistų partijos vadovybės viršūnėse. Kiek plačiai jie ėmė siekti, galime spręsti iš to, jog dar prieš to kalbėtojų biurą įsteigimą — 1961 m. — kompartijos vadai kalbėjo net 360-čiai universitetinių grupių.

Šie raudonieji kalbėtojai, žinoma, vaizduoja save kaip

konstitucijos ir akademinių laisvių gynėjai, komunistų vaizdavo demokratinio sąjūdžio. Jeigu kur universitetu vadovybė jiems nepaėjo leisti pasirodyti, jie tuojuo vaidino "kankinius", kuriems atimama žodžio laisvė. Pats JAV komunistų galva Hall pradėjo duoti interviu per radiją, televiziją. Apie komunistų kalbėtojų mintis, pareikštas universitetuose, ėmė rašyti laikraščiai, net vedamieji, vienaip ar kitaip garsinti karikatūras. O komunistai džiazgė, kad jų vadai ir jų idėjos susilaukia to, kad jau ma pasiekti plačią nekomunistinę visuomenę. Sudarydami savo pastangoms mokslinį rūbą, komunistai įsteigė Amerikos marksistinių studijų institutą, vadovaujamą H. Apthekerio.

Komunistai nusprendė Bažnyčios neužkabinėti. Priešingai, net tikybinių tarpe ieškojo bendradarbiavimo, ryškindami, kad komunistams, kaip ir krikščionybė, iškelia žmogaus vertę, kovoja prieš socialines negeroves, už taiką žemėje. Pats H. Apthekeris dalyvavo "Krikščionių ir marksistų dialoge". Plėsdami savo propagandą, komunistai 1968 m. liepos mėnesį savo laikraštį padarė dienraščiu — "Daily Worker". Prie savo centro įsteigė ryšių skyrių, iš kur plaukia informacijos, spauda, kur sudaromi ryšiai.

Taigi komunistinė propaganda labai daug paruošė dirvą dabarties maištams universitetuose. Naujūji kairė, SDS (studentų sąjūdis siekiantis "demokratinės visuomenės") nėra tiesioginiai komunistų padaliniai, bet daug kur komunistų panaudojami, bendrai veikiant prieš Vietnamo karą, prieš karinį JAV pasiruošimą, prieš stojimą į naujokus ir t. t.

Naujosios kairės sąjūdis yra gerokai paveiktas marksizmo. Jis išeina su šūkiu prieš imperializmą, prieš kapitalizmą, prieš "establishment" (dabar tinę santvarką), už revoliuciją. Tasai Naujosios kairės pagrindinis branduolys SDS 1968 m. suvažiavime pravedė kursus, kaip ardyti naujokų ėmimą, kliudyti policijai maištų metu, kaip mėtyti Molotovo kokteilius, kaip siuntinėti laiškus, permirkytus padegamąja medžiaga, kaip gaminti padegamąsias bombas, kaip padeginėti valdines įstaigas, kaip paskleisti aštrumus vietose, kur važinėja policijos ir kariuomenės automobiliai, kad nuleistų padangas.

Didelis SDS narių procentas kalba apie revoliucinį komunistą. Ne veltui tuose studentų maištuose iškliamos raudonos ir šiaurės Vietnamo vėliavos ar jų vadų paveikslai. Naujosios kairės nariai nesvyruoja bendradarbiaudami su vyriausybėmis ar jų įsteigta priedanga — Du Bois klubais. Komunistų partija yra sudariusi specialią komisiją negrų reikalams ir jai vadovauja Clade Lightfoot. Lietuviai tėvai turi apie visa tai žinoti, painformuoti savo vaikus studentus, net jiems parpinti minėta Hooverio veiklą apie komunistą, kad mūsikių jau nuotolių neįtrauktų į tą raudonąją sūkurį ir, kad jie būtų šulai, aplink kuriuos grupuotųsi patriotinė šio krašto atpara.

J. Pr.

Spandoj ir gyvenime

TURINGAS "I LAISVĖ" BALSAS

Leonardas Valiukas yra ne tik e-nergingas sąjūdių organizatorius bet ir sumanus, išradingas redaktorius, kas ryškiai matyti iš naujojo (44) "I Laisvė" numerio. Visų pirma reikia pasigėrėti aktualiais ve-

damaisiais. Įžanginiame "Tylusis rūpestis", kalbėdamas apie okupuotus kėslus išėvių lietuvių atžvilgiu, sumini, kad jei turėjome kokių paslapčių, tai jas perdavė Albinas Moras. (Nukeista į 6 psl.)

Šiurpus karo belaisvių balansas

3,15 mil. vokiečių ir 5 mil. rusų karo belaisvių likimas

BRONIUS KVIKLYS

Greitai sueis 24 metai, kai nutilo paskutiniai II pasaulinio karo šūviai ir pasaulis, riedėdamas III pasaulinio karo link, baigia užmiršti dešimtis milijonų žmonių gyvybės aukų. Panašiu būdu užmirštama iškentėtos kančios, bombardavimai, sunaikinimai, pagėgėlių ir karo belaisvių vergai. Tačiau aukų skaičius toks didelis, kad lengvai pro jas praieiti negalima.

Karo belaisvių problema daugiausia palietė vokiečius — jie buvo per visą karo laiką paėmę į nelaisvę 5 milijonus rusų. Iš kitos pusės, karui pasibaigus, 3,15 milijono vokiečių liko rusų karo nelaisvėje.

Šie dideli skaičiai vertė vokiečius imtis visų galimų priemonių belaisvių problemai išspręsti. Šiam reikalui sukurtos atitinkamos įstaigos su daugybe tarnautojų. Erich Maschke, Kurt W. Boehme, Hedwig Fleischlacker ir kiti autoriai apie vokiečių karo belaisvius Rusijoje yra paskelbę isomos medžiagos.

Ligi 1943-4 m. žiemos vokiečiai ėmė į nelaisvę rusų kareivius ir tik nedidelis skaičius vokiečių pateko į rusų rankas. Vokiečių kareiviai masišku būdu rusams pasiduodavo tik karui baigiantis ir ypač po besąlyginės kapituliacijos. Vokiečių žiniomis iš viso rusams patekė 3,150,000 vok. kareivių.

Negrižo 1,110,000 vokiečių

Stropiai surinktomis žiniomis, rusai vokiečius belaisvius buvo išskirstę po 2779 lagerius (stovyklas) plačioje teritorijoje nuo Prūsijos Ylavos (Rytprūsijoje) ligi Jur-

gos Sibire ir nuo Archangelsko prie Baltųjų jūrų šiaurėje ligi Taškento ir Uzbekistano pietuose. Taip pat tiksliai suregistruota, kad tik 1,950,000, t.y. 62 proc. visų vok. belaisvių sugrižo į namus. Negrižo 1,110,000 vokiečių. Visi jie buvo palaidoti masiniuose kapuose 193-ose karo belaisvių lagerių kapinėse Sovietų teritorijoje. Likimas 86,000 karo belaisvių ir šiandien nežinomas.

Vakariniai vokiečiai yra planinę angai apklausinėję iš Sovietų S-gos grįžusius karo belaisvius ir suregistravę daugelį jų iškentėtų kančių, užrašę šiurpius pasakojimus, kurių dar tik dalis spaudoje ar knygoje atskleista. Kai kurie skaičiai, faktai ir smulkmenos ir mums įdomios.

Rusų per garsiakalbius, specialius lapelius ir kitais būdais karo metu kartotas šūkis "skoro domoj" (greitai namo) buvęs veiksmingas kaip neblogas paskatas vokiečiams pasiduoti rusams. Deja, praktiškai tas "Skoro domoj" reikšė greitą kelionę į anapus. 619-ame lageryje prie Odosos mirė apie 200,000 vokiečių, 729-ame lageryje Maskvos srityje — apie 180,000. Proporcingai daugiau sia belaisvių mirė Uzbekistane, Kirgizijoje ir Turkmenistane (centrinė Azijoje): vokiečiai nepakeldavo dykumų klimato. Žiemos metu mirtingumas čia siekė davęs net 95 proc.

Naikino badas, šaltis, ligos

Keletas kitokių skaičių. Iš 91,000 vok. kareivių, patekusių į rusų nelaisvę prie Stalingrado 1943 m. žiemą, tik 18,000 pasiekė

karo belaisvių stovyklas Taškente, Uzbekistane ir prie Volgos. Tik viename Beketovkos lageryje iš bado ar šalčio mirė 42,000. Iš 1944 m. Minsko — Smolensko srityje į nelaisvę patekusių 150,000 vokiečių gyvų išliko ketvirtoji dalis. Iš 115,000 vokiečių, 1944 m. patekusių rusams Rumunijos fronte, kiekvienas trečias mirė. Iš 800,000 vokiečių, kurie pateko rusams po vokiečių kapituliacijos Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje, po 300 km. žygiavime 100,000 mirė.

Belaisvius naikino badas ir šaltis, epideminės ligos. Prie rusų žiaurumo ir įsiutimo prieš vokiečius prisidėjo ir kitos aplinkybės: rusai nebuvo pasiruošę tokį didelį belaisvių skaičių priimti patys karo metu ir pokario metais badavo.

Grįžusieji iš karo nelaisvės pasakoja: "Badavome visada". 1946-7 m. oficialus duonos davynys belaisviams buvo nustatytas 600 gramų parai. Tuo pačiu metu sovietų piliečio davynys tebuves 529-546 gr. Panaši daržovių davinio ir kitų dalykų proporcija. Tačiau praktiškai nei vieni, nei kiti ir to negadavo. Vienas belaisvis pasakoja: "Visa Maskva, kaip ir mes, valgė ne ką kitą, kaip sušalusias bulves". Daugelyje vietų belaisviai turėdavo jas kūgiuose sušalusias, kirviais atskapti ar laužtuvais atslaužti. Kitur bulvės buvusios ne tik sušalusios, bet ir supuvusios.

Jelabugos lageryje, kur vokiečiai buvo šunimis valkatomis apšaukiami, belaisviai buvę maitinami bulvių lupenomis ir supuvusiais kopūstais. Dubovkoje (ne-

Rusų karo belaisviai vokiečių lageriuose prašo maisto. 65% jų mirė.

tolį Stalingrado) belaisviai, pastebėję apsniktus kritusius arklio vidurius, tarp savęs varžydami, si juos pasidalino ir suvalgė.

Prieta ligi kanibalizmo

Kai kuriuose lageriuose alkis buvo toks didelis, kad badu mirštantieji belaisviai valgydavo savo anksčiau mirusių draugų smegenis. Kitur belaisvių moralė buvo taip kritusi, kad pasidalydavo mirusių draugų kūnus ir juos kiek ant ugnies pašildę suvalgydavo... "Šie sužvėrėję žmonės buvo panašūs į laukinius žvėris, kaip pagal Dievo paveikslą sutvertus tvarinius", sako vienas liudininkas.

1945-46 m. žiemą daugelis belaisvių buvo netekę po 60 svarų savo svorio. Iš Frolowo lageryje grįžusieji pranešė, kad ten 1,71 m aukščio belaisviai tesverdavo po 42 kg. Daugelis belaisvių, ilgai nematę savo veido veidrodyje, savęs nebegalėdavo pažinti. Lygiagrečiai su svorio krisdavo ir dvasinė būklė: jie užmiršdavo savo šeimos narių vardus ir net vaikų skaičių. Daugelis belaisvių mirdavo primityviuose tualetuose ir tik po poros dienų pastebėti būdavo išvelkami. Kai kuriuose lageriuose šiaip jau labai švarių vokiečių moralė buvo tiek kritusi, kad jie visus gamtiškus reikalus atlikdavo čia pat barakuose.

Grįžusieji taip pat pasakoja, kad badu mirštantį belaisvį kartais apimdavo noras bent kartą gyvenime sočiai pavalgyti. Jis paėmė peiliuką, perrėždavo jį savo arteriją ir, atsigėręs savo kraujo, čia pat mirdavo. Šiais ir kitais būdais nemaža belaisvių nusižudė.

Belaisvius negailestingai naikino ir įvairios ligos. Tiraspolio lageryje nuo jų per 6 mėn. mirė 11,500. Balti lageryje per keliolika savaičių mirė 15,000, Estijos Ahtme lageryje iš 8,000 sergančių mirė 2,000 ir pan.

Lietuviai padėjo vokiečiams ir rusams

Daugelį belaisvių nuo baisios mirties išgelbėdavo patys rusai,

juos maistu šelpdami. Vokiečių autoriai neslepia, kad geriausia vokiečiams buvo Lietuvoje įrengtuose lageriuose. "Der Spiegel" (1969.IV.14) skelbia tokį pranešimą iš Kauno: "Vietos civiliai gyventojai labai draugiški. Jų slapta teikiamos pagalbos dėka daugelis mūsų likimo draugų atgavo jėgas, grįžo į gyvenimą ir yra dėkingi jiems".

Ta pačia proga vokiečių spauda primena, kad ir Vokietijoje buvusių rusų karo belaisvių būklė nebuvo lengva. Iš 5 milijonų į vok. nelaisvę patekusių rusų nacių lageriuose mirė ligi 60 procentų.

Mums, lietuviams, įdomu, kad nemaža rusų belaisvių mirė vokiečių įrengtuose lageriuose Lietuvoje. Jei tikėtis rusų spec. komisijos paskelbtais duomenimis, surinktais pokario metais, okup. Lietuvoje įrengtuose lageriuose gyvybės neteko toks rusų karo belaisvių skaičius: Kauno VI forte (67 masiniai kapai po 5x2,5 m) 35,000, prie Kauno aerodromo - 10,000, belaisvių stovykloje Nr. 133 prie Alytaus - 35,000, stovykloje prie N. Vilnios - 60,000, 5 km nuo Bezdonių (Nemenčinės vls.) - 25,000. Taigi iš viso Lietuvoje esą palaidota apie 165,000 rusų belaisvių. Neslepama, kad mirusiųjų būtų buvę žymiai daugiau, jeigu jiems nebūtų padėję vietos lietuviai.

Čia reikia iškelti mūsų tautiečių žmoniškumą: padėjo abiem savo priešam - vokiečiams ir rusams. Iš kitos pusės reikia pasmerkti nežmoniškumą komunistų ir vokiečių nacių režimus, nukankinusius milijonus nekaltų karo belaisvių.

KARO BELAISVIŲ GRĮZO

Spec. 5 Thomas Putten, prieš tris savaites pabėgęs iš Viet. Kongo karo belaisvių stovyklos, kur praleido 14 mėnesių, labai džiaugėsi susitikęs su savo giminingu Glenview laivyno oro bazėje.

Vokiečių karo belaisviai Rusijoje II pasauliniam karui pasibaigus. 1,110,000 mirė nuo bado, šalčio ir epideminių ligų.

Rūkas ant vieškelio

Romanas

STASIUS BŪDAVAS

Is anglų kalbos vertė Al. Baronas

73

— Ačiū, panele, — pasakė Milda, — bet tai yra neįmanoma, nes yra specialios taisyklės. Visi išmestieji turi būti per penketą dienų išgauti ir nedidelį miestelį netoli Kasselio, daugiau negu du šimtai kilometrų nuo čia, vos keletas žingsnių nuo Rusijos zonos.

— Ką tai reiškia, Vytautai, — stebėjosi Charlotte, — jie atskiria motinas nuo vaikų? Aš negaliu to suprasti.

— Panele von Gropp, — įsiterpė Milda, jie daro su mumis, ką tik nori. Mes gi nesame žmonės. Mes esame tik daiktai jų rankose. Mes esame DP, — jos balse skambėjo pyktis.

— Milda, nusiramink, — pertraukė ją Vytautas, — viskas bus gera. Aš esu įžeistas taip pat ir darysiu viską, ką galėsiu. Ne, ne, Milda, jie neturi teisės atimti mūsų motinos. Aš tuoj vyksiu į tikrinimo komisiją.

— Tai liūdina, — pasakė Charlotte, — prieš valandėlę mes atsisveikinome Fernandezą ir dabar štai jau kitas nemalonumas su jūsų motina. Bet klausyk, Vytautai, nenusileisk komisijai, neleisk išgauti motinos į Kasselį.

— Ne, Charlotte, aš neleisiu, kad motiną atskirtų nuo mūsų, — jo balse skambėjo ryžtas.

— Tai puiku, daryk, Vytautai, ką gali, — kalbėjo Charlotte, — dabar aš vyksiu namo ir surasiu kam-

barį jūsų motinai. Ponia Milda, pasakyk savo motinai, kad viskas bus gerai, — atsisveikino Charlotte. Vytautas ir Milda pasuko savo stovyklos link.

Kai jie pasiekė kitą skersgatvį, Milda staiga paklausė:

— Vytautai, ką tai reiškia? Aš pastebėjau kažką neįprastą. Ar tai tikra draugystė tarp tavęs ir von Gropp?

— Aš nesuprantu, ką tu galvoji? — jis atsakė. — Ji labai jau su tavimi apsipratusi.

— Apie ką tu kalbi, Milda?

— Aš neturiu jokių blogų minčių. Ji man patinka.

Ji yra puiki mergina. Aš tik norėjau pastebėti, kad ji yra labai tau draugiška.

Vytautas tylėjo. Jie išėjo iš kaštanių alėjos ir pasuko į šalutinę gatvę.

35

— Mama, ką tu dabar darai? — pasakė Vytautas motinai. — Nebijok, aš tau sakiau, aš niekada neleisiu tavęs nuo mūsų atskirti. Niekada, mama. Dabar aš einu į tikrinimo komisiją, aš padarysiu viską, kas galima. Aš kovosiu su jais.

Motina nieko neatsakė. Ji tylomis ašarojo.

Vytautas išėjo iš kambario ir nuėjo tiesiai į tikrinimo komisijos raštinę. Jis sutiko tą patį karininką, su kuriuo kalbėjo prieš ketelį dienų.

— Labą dieną, pone, aš atėjau savo motinos reikalui. Jos vardas yra Ona Budrienė. Aš norėjau sužinoti, dėl kokios priežasties jai atimtas pabėgėlio statusas?

Karininkas patikrino apklausinėjimo anketas, kruopščiai peržiūrėjo vieną lapą ir pasakė: — Taip, jūsų motina prarado statusą ir todėl ji

bus perversa vokiečių valdžios atstovams.

— Bet kodėl? — vėl paklausė Vytautas. — Ji yra sena, rami moteris. Yra tiesiog nesuprantama...

— Ne, tai nėra keista, — karininkas paneigė ramiai ir šaltai, — mes pakartotinai ir rūpestingai patikrinome jos atsakymus ir radome kai kurių atsakymuose įtarimų. Tada vėl ją pakvietėme apklausinėjimui. Mes norėjome jai padėti, tačiau mums susidarė įspūdis, kad ji simpatizuoja sąjungininkų priešams, aš galvoju — naciams ir fašistams.

— Tai ne tiesa, pone, — pakėlė Vytautas balsą, — mano motina yra sena. Ji nėra išsilavinusi ir nieko nesupranta apie nacius ir fašistus.

— Labai galimas daiktas. Aš sutinku su jumis, — pasakė karininkas tuo pačiu ramiu balsu, — bet, iš antros pusės, mes turime jos anketą, po kuria ji pasirašė. Ir štai dar viena priežastis. Pirmą, jūsų motina pakartotinai patvirtino, kad ji atvyko į Vokietiją savanoriškai. Antra, ji nebuvo nacių persekiota. Trečia, ji buvo proteguojama kaip ir kiti vokiečiai ir naudojosi jų privilegijomis. Ji gavo reguliarias maisto korteles ir taip toliau. Taigi, vadovaujantis mūsų instrukcijomis, ji privalo prarasti Unros globą ir turi būti persiūsta vokiečių žinion.

— Aš patikinu, kad ji neturėjo jokių naciams simpatijų ir draugysčių. Priešingai, mūsų šeima, kaip tik simpatizavo sąjungininkams. Mano motina, mano sesuo ir aš pats išgelbėjome amerikietį lakūną. Jeigu jūs norite, čia yra JAV armijos liudijimas, — Vytautas ištiesė popierį karininkui, — jeigu bus reikalas, jūs galite kreiptis į leitenantą Donald Wood. Čia yra jo adresas ir telefonas. Jis papasakos daugiau apie mano motiną ir mūsų šeimą.

(Bus daugiau)

Solistės **VALENTINOS KOJELIENĖS**
sopranas

KONCERTAS

Ivyksta š.m. gegužės mėn. 4 d., sekmadienį, 3 val. po pietų,
ORCHESTRA HALL, 220 So. Michigan Ave.

Programą sudaro pasaulinių muzikų ir K. V. Banalčio kūriniai.
Bilietų kainos: \$3.00, \$4.00, \$5.00 ir \$6.00. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69 St., pas komiteto narius ir Orchestra Hall kasoje.
Koncerto pelnas skiriamas Balfui.
Prašome Chicago ir apylinkės lietuvių šiame koncerte dalyvauti.
BALFO CHICAGOS APSKRITIES VALDYBA

I REIKALĄ SU KONKREČIAIS DARBAIS

Sukaktyvininkas inž. Juozas Mikaila

VL. BUBLYS

Aktyvus visuomenininkas inžinierius Jurgis Mikaila š.m. balandžio 19 d. perkopė 60 metų. Jis gimė 1909 metais balandžio 19 d. Padriškės k., Jiezno vls., Alytaus aps., Dzūkijos ūkininko šeimoje. Iš mažens turėdamas didelį palinkimą į mokslą, baigęs pradžios mokyklą, įstoja į Prienu "Žiburio" gimnaziją. Besimokydamas gimnazijoje pajunta aiškų palinkimą prie tikslųjų mokslų. Ypač domisi fizika ir matematika. Būdamas aukštesnės gimnazijos klase, nusteina savo mokytojus ir klases draugus, pagamins aukštos įtampos elektrinę šulę. Mokytojai, matydami jo techniškus sugebėjimus, paveda jam įvesti gimnazijos patalpse elektros instaliaciją, o gimnazistai vadina jį jau inžinierium. Būdamas stiprus matematikoj, atostogų metu rengdavo pataisinius ir į gimnaziją stojančius matematikos egzaminams. Už šias pamokas gaunamas atlyginimas įgalina Jurgį nepertraukiamai tęsti mokslą. 1929 m., baigęs gimnaziją, pradeda Vytauto Didžiojo u-to Technikos fakultete studijuoti mechaninės inžinerijos.

Studijų metais

Užsibaigus iš gimnazijos atsiuostom sutaupom, nuo 1931 m. atliekamu nuo mokyklos laiku, Jurgis pradeda dirbti Ateitininkų susiėlėpimo fonde reikalų vedėję pareigose, tvarkydamas šelpiamųjų studentų ir mokslą baigusiuųjų ateitininkų paskolų reikalus.

Krašto apsaugos ministerijos švietimo skyriaus gabiems inžinierijos studentams teikdavo stipendijas, kad jie, baigę mokslą ateitų dirbti į jų žinybą. Jurgis, to skyriaus viršininkui buvo pristatytas kaip rimtas, stropus ir gabus studentas, ir buvo parinktas stipendinentu. Stipendija naudojasi dvejus metus ir 1931 m. studijas baigė, gaudamas diplomuotą inžinieriaus mechaniko laipsnį.

Karinėje tarnyboje

Prieš pradėdant inžinieriaus karjerą, Jurgiui tenka atlikti karinę prievolę. Stoją į atsargos karininkų mokyklą, bet dėl politinių priežasčių ten nepatenka, pasiūstas į priešlektuvinę rinktinę A. Panemunėj eiliniu. Po pagrindinio karinio apmokymo perkeliamas į ginklų dirbtuves Sančiuose. Sugrįžęs į civilinį gyvenimą, kurį laiką pasilieka dirbti tose pačiose ginklų dirbtuvėse inžinieriaus etate. 1938 m. perkeliamas į Linkaičius, kur buvo steigiamos didelės ir moderniškos šaudmenų gaminės įmonės.

Jurgis paskiriamas sviedinių skyriaus vedėju, o 1939 m. paaugstinamas technikos skyriaus viršininku. Eidamas tas pareigas, Jurgis Mikaila daug kartų buvo siunčiamas į užsienį priimti užpirtas šaudmenims gaminti mašinas. Tais reikalais jam teko lankytis Anglijoje, Vokietijoje, Belgijoje, Prancūzijoje.

Universitete ir administracijoje

Šis įdomus bei kūrybingas darbas ir daug žadanti karjera 1940 m. buvo nutraukta sovietinės okupacijos. Rusams okupavus Lietuvą, Jurgis grįžta į ginklų dirbtuves Sančiuose. Neilgai ten dirbęs, pereina į VDU technikos fakultetą asistentu. Kiek vėliau buvo vyr. dėstytojas, o nuo 1942 metų adjunktas. Universitete dėstė mechaninę braižybą, vedė mašinų elementų ir mašinų teorijos pratybas, skaitė paskaitas che-

mikams. 1941 metų birželio sukilėlių sudarytoje laikinoje Lietuvos vyriausybėje Jurgis buvo paskirtas Pramonės ministerijos gamybos departamento viršininku. Vokiečių okupaciniams organams šios vyriausybės nepripažįstant Jurgis perėjo dirbti į Lietuvos ūkio rūmus pramonės skyriaus vedėju. Čia jam tenka tvarkyti Lietuvos pramonės stktorius. Pagal vokiečių okupacinių valdovųbės išleistus nuostatus visos Lietuvos pramonės įmonės, kuriose dirbo daugiau kaip 20 darb., turėjo būti perduodamos vokiečiams. Kad apsaugojus bent dalį svarbesnių ir reikalingesnių įmonių nuo perdavimo vokiečiams, Jurgis vadovaujant buvo paruoštos taisyklės, kurių priedanga bent dalis perduotinų įmonių buvo palikta lietuvių administracinę valdovėbės.

Vokietijoje ir JAV -bėse

1944 metais rusų komunistams vėl okupuojant Lietuvą, J. Mikaila su šeima pasitraukė į V. Europą. Pradžioje apsigyveno Austrijoje. Susiorganizavus Me-

Jurgis Mikaila

mingene lietuvių gimnazijai, jis paskiriamas tos gimnazijos direktorium ir matematikos mokytoju.

1949 metais atvyko į JAV ir apsigyveno Detrote. Šiame krašte pradėjo dirbti automobilių gamybos įmonėse. Karjeroje sėkmingai kilo. Šiuo metu dirba General Motors Corp Chevrolet Engineering Center vyrsn. tyrimų inžinierium. Savo profesinį darbą visuomet atlieka labai rūpestingai, todėl kaip seniau Lietuvoje, taip ir dabar šiame krašte viršininkų yra aukštai vertinamas.

Jurgis Mikaila labai darbštus ir rūpestingas ir visuomeninėse pareigose. Lietuvoje jo visuomeninė veikla daugiausiai reiškėsi ateitininkuose, kuriems jis priklauso nuo 1922 metų.

1928-1929 mokslo metais pirmmininkavo moksleivių ateitininkų kuopai Prienu gimnazijoje. Studijuodamas priklausė ateitininkų "Kestučių" korporacijai. "1931 m. buvo korporacijos pirmmininkas.

Lietuvių veikloje Detrote

Atvykęs į JAV J. Mikaila ėmėsi visos eilės visuomeninės veiklos pareigų. Vos apsigyvenęs Detrote, pirmiausia organizavo Ateitininkų sendraugių skyrių ir buvo pirmasis skyriaus pirmmininkas (1949-1950 m.). Tais pačiais metais Jurgio vadovaujamas Detrito At-kų skyrius suorganizavo lituanistinę šeštadienio mokyklą Detrote prie Šv. Antano liet. parap. Kai ši mokykla perduodama vadovauti įsikūrusiam mokytojų s-gos skyriui, dar vėliau Lietuvių bendruomenei, Jurgis jos nepamiršo. Keletą kartų išrenkamas tėvų komiteto pirmminiku. Tas pareigas atlieka labai rūpestingai, ypač susitprindamas finansinę mokyklos padėtį.

"Dainavos" organizatorius

Neužmirštama ir didelį įnašą Jurgis Mikaila yra įdėjęs kuriant

"Dainavos" stovyklą. Jis buvo vienas pirmųjų "Dainavos" organizatorių ir kūrėjų. 1955 m. rudenį ALK federacija netoli Detrito prie Manchester, Michigan, nupirko didoką, apleistą ūkį jaunimo stovyklai įrengti. Šios vietovės pritaikymui stovyklavimo reikalams ir patalpų pastatymui Detrote buvo sudarytas Statybos komitetas, kurio pirmminiku buvo Jurgis Mikaila. Komitetas turėjo praveisti kelius, elektros linijas, sutvarkyti Spyglis ežerą ir pastatyti pirmuosius stovyklos pastatus. Tai buvo didelis, sunkus, skubus ir rizikingas darbas, nes komiteto išdas buvo bemažuščias. Pasitikint globos komiteto veikla, organizuojant stovyklai finansinę paramą, jau 1956 metais vasarą visi Statybos komiteto žinioje esą darbai pradėdami pilnai vykdyti. Statybos planų paruošime ir jų vykdyme pirmmininkui aktyviai talkininkavo inž. dr. L. Bajorūnas, inž. P. Baltakis ir bendriems stovyklos reikalams a.a. kun. Br. Dagilis.

Visiems šiems darbams suorganizuoti ir praveisti Jurgis Mikaila yra pašventęs daug laiko, įdėjęs daug energijos ir praktiško sumanumo. Daugelis statybos ir tvarkymo darbų buvo atlikti ūkio būdu, kurių suorganizavimui reikėjo kietai padirbėti. Taip pat jam reikėjo rūpintis visų statybos darbų apmokėjimais ir atskaitomybe, kurią atlikdavo kruopščiai ir labai tvarkingai.

Stovyklos tarybos pirmmininkui dr. A. Damušui persikėlus iš Clevelando į Detroitą ir parėmus "Dainavos" reikalų tvarkymą savo žinion, Jurgis, kaip tarybos vicepirmmininkas, dar kurį laiką gelbėjo dr. A. Damušui stovyklos ir jos pastatų priežiūros bei remonto darbuose.

Organizacijų veikėjas

1954 m. itk ką suorganizuota ir neparodžiusi veiklos Lietuvių bendruomenės Detrito apylinkė neteko poros pagrindinių valdybos narių. Sudaryti naują valdybą normaliu keliu nevyko. Organizacijai gelbėti Jurgis Mikaila pasiūlė į valdybą, kooptuodamas porą energingų valdybai narių. Tais metais būdamas skyriaus pirmminiku ir sekanciais metais vicepirmminiku, pasikeitęs pareigomis su inž. C. Staniuliu, Detrito L.B. apylinkė tiek finansiniu, tiek ir veikimo atžvilgiu pastato ant tvirtų kojų.

1963 m., Ateitininkų sendraugių s-gos centro valdybą išrinkus iš Detrito gyvenančių ateitininkų, Jurgis centro valdyboje buvo vicepirmmininkas. Be šių pareigų, jis organizavo at-kų šeimų vasaros stovyklą "Dainavoje".

Sios sukakties proga Jurgiui Mikailai linkime sveikatos, ilgų metų ir dar siekti daug naudingų laimėjimų.

prof. K. Pakšto, buv. Ateitininkų federacijos vado, monografiją ir pastatyti paminklą, Jurgiui pavedama vadovauti šioms darbams. Jis ėmėsi darbo energingai ir trumpu laiku surinko reikiamą sumą: buvo pastatytas Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje a.a. K. Pakštui paminklas, surastas monografijai parašyti autorius, sutariama su leidykla. Monografiją prof. J. Eretas baigia rašyti ir ji netrukus bus jau leidykloje.

Lietuvių kalbos sargas

Po visuotino Bažnyčios susirinkimo, liturginėse apeigose perinant iš lotynų į tautinių kalbų vartojimą, iškilo reikalas turėti pilną lietuvių kalbos vartojimą bažnyčiose lietuviams skirtose religinėse apeigose. Šią lietuviams teisę daugelis lietuvių parapijų kelbonų vengė pilnai pripažinti, Detrito Šv. Antano lietuvių parapijoje dėl lietuvių kalbos vartojimo teko ilgai ir energingai vesti sunkius pasitarimus Jurgio vadovaujamam komitetui. Komiteto pirmmininkui kietai laikantis nustatytos linijos, lietuvių tikslas buvo laimėtas paskutiniame posėdyje Detrito arkivyskupijoje. Po to santykiai su klebonu gražiai išsilygino. Parapičių moralinis stovis ir parapijos rėmimas sustiprėjo.

Svenčiant Lietuvos nepriklausomybės 50 m. sukaktį, telkti iš šas Lietuvos laisvinimo reikalams, Detrite Jungtinio finansų komiteto pirmminiko pareigas pavėmė taip pat Mikaila. Geros organizacijos ir parinktų veiklių tal kininkų dėka aukų surinkimo atžvilgiu Detrito komitetas pateko į pirmiaujančią visų komitetų vietą.

Tai tokie stambesni Jurgio Mikailos atlikti darbai visuomeninėje lietuvių veikloje. Į visuomeninę veiklą Jurgis eina ten, kur reikia konkrečiai dirbti ir atlikti naudingą darbą. Yra tvirtas krikščioniškos ideologijos ir tautiškumo principuose, kietas ir nuoseklus savo siekimuos, greitas ir nuoširdus pagalbos bei paramos reikalingiems, aktyvus visoje lietuviškoje veikloje, dosnus naudingų ir prasmingų aukų rinkėjams.

Jurgis Mikaila yra vedęs dantų gydytoja Marytę Strazdaite. Juodu yra išauginę ir išmoksline sūnų Juozą, mechanikos inžinierį, dabar dirbantį valdžios žinyboje, ir dukrelę Aldutę, dar tebelankančią katalikišką aukštesniąją mokyklą. Marytė ir Jurgis Mikailai neseniai persikėlė į naują, tik ką įsigytą namą gražiame -rezidenciniame Detrito priemiestyje Southfield.

Sios sukakties proga Jurgiui Mikailai linkime sveikatos, ilgų metų ir dar siekti daug naudingų laimėjimų.

Thomas Patten, išbuves Vietkongo nelaisvėje 13 mėnesių, grįžo į Glenview oro bazę. Čia su juo matyti jo tėvai.

Scena iš Grandinėls pasirodymo balandžio 12 d. Vy sk. M. Valančiaus lit. mok. baliuje. Nuotr. V. Pliodžinsko

LIETUVOS RAUDONASIS KRYŽIUS TREMTYJE

V. INGELEVICIUS

1945 m., II pasauliniame karui pasibaigus, LRK vicepirm. dr. V. Ingelevičius, gyvenęs Bregeze (Austrijoje), užmezgė ryšius su Tarpt. R. K. komitetu Ženevoje. LRK vyr. valdyba atgaivino LRK veiklą tremtyje. Apie tai pranešė lietuviams stovyklose ir patarė steigti LRK skyrius. Vyr. valdybai buvo žinoma, kad tremtinių tarpe buvo nemažai reikalingų skubios pagalbos. Pradėta rinkti aukas; vėliau buvo kreiptasi į įvairias labdaros organizacijas ir LRK pradėjo rūpintis pagalba tremtiniams.

Lietuvos R. Kryžius ir Balfas

Tuo laiku JAV įsisteigė Bendras Amerikos Lietuvių šalpos fondas (BALF) padėti lietuviams tremtiniams, pasitraukusiems iš Lietuvos.

1948 m. Balfio pirmmininkas kun. I. Končius atvyko į Europą atsivaižyti ir surasti būrą vykdyti Balfio šalpa lietuviams tremtiniams. Dr. J. Končius rado LRK jau veikiantį. Ištyres reikalą, jis rado, kad geriausiu Balfio bendradarbiu gali būti LRK. Balfio ir Lietuvos Raud. Kryžiaus bendradarbiavimo santykiai buvo nustatyti 1946 m. Konstančios ir Baden Baden'o susitarimais, kuriais buvo suformuluotas abiejų organizacijų vaidmuo lietuvių tremtinių šalpos darbe ir nustatytos konkrečios to darbo vykdymo galės. LRK buvo padarytas sutu adresas ir LRK pareigūnų pastangų dėka buvo galima Amerikos lietuvių JAV valdžios ir karitatyvinių organizacijų paramą nukreipti į tuos, kam ji buvo skirta ir reikalinga.

Padėjo šimtams ir tūkstančiams lietuvių

Piniginėmis pašalpomis buvo šelpiami: apie 1800 studentų ir keli šimtai moksleivių; apie 1000 ligonių padėta gydyti sanatorijose ir ligoninėse. Buvo apmokamos gydytojų ir dantų gydytojų sąskaitos ligoniams, kurie patys negalėjo apsimokėti. Buvo šelpiami apie 2000 tremtinių, kurie neturėjo ar buvo nustoję UNR'os ar IRO globos: taip pat buvo šelpiami lietuvių tremtiniai, atskirti nuo tautinių bendruomenų; šeliamos gimdyvės, kaliniai, karo belaisviai lietuvių dar nepažeisti iš belaisvės ir šiaip patekę į vargą. Maistu buvo šelpiami vaikai iki 14 m. ir senesnio amžiaus asmenys.

LRK įsteigė gailėstingųjų seserų mokyklas 6-se stovyklose: jas baigė 135 seserys. Taip pat buvo įsteigti dantų techniku kursai Augsburgėje ir Muenche-

simetusiųjų paieškojimus. LRK pirmmininkais buvo: 1945 — 1949 m. dr. Domas Jasaitis; 1949 — 1955 Jonas Narkaitis; 1955-57 kun. dr. J. Gronie nuo 1957 m. vėl Jonas Narkaitis. LRK vyr. valdybą dabar sudaro: pirm. J. Narkaitis, vice pirm. kun. dr. J. Petraitis, gen. sekr. Z. Glemžienė, J. Kairys — narys.

Per 50 savo gyvavimo metų LRK atliko daug svarbaus ir naudingo darbo Lietuvai ir lietuviams. Jis veikia ir toliau. Greita Lietuvos-diplomatinių postų, LRK yra vienintelė organizacija, likusi iš nepriklausomos Lietuvos. Kaip tokia ji yra palai kyntina. Todėl neužmirškime Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ir jam padėkime.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA

Vienintelis tokios plačios apimties vadovėlis lietuviams, besimokantiems ir besitobulintiems anglų kalboje. Knyga suapžindina su visais anglų kalbos savitumais, gramatika ir sintakse, parodo ir paaiškina anglicizmus. Visi aiškinimai lietuvių kalboje, daugybė kalbinių pavyzdžių su jų vertimais į lietuvių kalbą. Apie 200 psl., kietuose apdaruose, kaina — \$3.50.

Tiražas labai ribotas, todėl užsisakykite dabar Drauge, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčius.

Kiekvienam pasauliečiui, ypač šiais laikais, yra labai idomi

Myk. Krupavičiaus knyga KUNIGAS DIEVO IR ŽMONIŲ TARNYBOJE

Si knyga nėra specialiai skirta kunigams, ji ne mažiau skirta pasauliečiams, nes knygoje išskeliami ir dabartinio pasauliečio reikalingi kunigui

Knyga gaunama "Drauge". Kaina 5 dol. 720 pusl. Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taxą.

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5

Never been sick a day in his life

That's the way it should be. Every child is entitled to a healthy start in life, but there are an estimated 250,000 American babies each year who are deprived of that precious birthright.

They are the babies born with defects. They are the babies you help by helping the March of Dimes fight birth defects through nationwide programs of research, medical care and education.

FIGHT BIRTH DEFECTS
Give **MARCH of DIMES**

LITHUANIAN RADIO FORUM

Produced by ANTHONY J. RUDIS

CLEVELANDO ŽINIOS

LITERATŪROS VAKARAS

Balandžio 27 d. sekmadienį 5:30 val. naujosios parapijos salėje įvyksta Sv. Kazimiero, lituanistinės mokyklos rengiamas Literatūros ir tautinių šokių vakaras.

Savo kūrybą skaitys B. Augimas, A. Balašaitienė, K. Gaidžiūnas, V. Kavaliūnas ir M. Venclauskas. Įvairūs žodis prof. A. Augustinavičienės. Tautiniai šokiai mokyklos šokių grupės "Soknio".

Moksleiviams įėjimas nemokamas.

DZIAUGESI GRANDINĖLE

A. Kajeckienė, Lietuvos atstovo Washingtono žmona, lydimą ponios Krivickienės, atsilankė (4.19) Grandinėles, šokių koncerte Baltimorėje ir išreikė savo pasitenkinimą bendra grupės scenine išvaizda ir jaunų šokėjų atliekamais šokiais. Tai buvo labai sėkminga Grandinėlės išvyka į rytus. Aplankyta Baltimorė, Washingtonas ir užmėgsti ryšiai tolimiesiems Grandinėlės pasirodymams Philadelphiajose, New York'e ir kitur.

Šį šeštadienį (4.26) Grandinėlės šokėjai ir muzikantai atlieka pilną šokių programą Londono (Ontario) lietuviams.

Jei yra kuo Clevelando lietuviams džiaugtis ir rūpintis tai tame tarpe turėtų būti ir Grandinėlės jauni šokėjai ir muzikantai, kurie, šalia kitų įsipareigojimų, savo ryžtu, darbu sugebėjimu sukūrė vieną iš judriausių, drąsiausių pilniausių lietuviškų sceninių šokių grupių Amerikoje.

MOKYKLOS SUKAKTUVINIS VAKARAS

Vysk. Valančiaus lit. mokykla šį pavasarį baigia 20-ųjų mokyklos metų. Per tą laikotarpį mokyklą lankė šimtai moksleivių, dirbo dešimtys mokytojų. Tėvų komitetai padėjo nemažai pastangų šią mokyklą išlaikyti. Norint visą tai prisiminti gegužės 25 rengiamas specialus koncertas-literatūros vakaras. Iš anksto mokyklos vadovybė kviečia visus buvusius mokytojus ir moksleivius skirti šią dieną bendram susitikimui. Amerikietiškos mokyklos tokius susitikimus daro kas metai. Vysk. Valančiaus lit. mokykla nori padaryti vieną kartą po 20 metų. Todėl nepraleiskite progos susitikti su visais.

SESELĖS KSAVEROS IŠLEISTUVĖS

1969 balandžio 13 d. v. naujosios parapijos apatinėje salėje susirinko nemažas būrys clevelandiečių atsiveikinti su lietuvių misionierės sėsele Marija Ksavera, kuri, apie metus laiko viešėjus Clevelande, grįžta į tolimąją Raudoniją, Braziliją.

Pobuvį pravedė M. Kižienė, rengėjų lietuvių katalikų moterų vardu pakviesdama susirinkusius prie skoningai papuoštų stalų vaišėms, kurias malda pradėjo parapijos klebonas kun. J. Angelaitis.

Visų susirinkusių vardu šilta atsisveikinimo žodį tarė St. Radzevičiūtė, linkėdama sėselei Ksaverai fizinės bei dvasinės stiprybės ir toliau darbuotis Dievo garbei ir žmonijos gerovei. Ji kvietė sėselę būti Lietuvos "ambasadore" tolimoje P. Amerikoje, įteikdama jai visų dalyvių pasirašytą St. Rūkienės knyga "Vergijos kryžkelėse" bei sudėtas aukas jos misijų darbui palengvinti. Taip pat sėselei įteikta Vytiš, kuri primins jai, toli nuo savųjų besidarbuojančiai, jos kraštą bei lie-

tuvišką kilmę; lietuviškos vėliavėlės, kurias ji gal ras progą paskleisti tarp svetimųjų; Sibiro lietuvių maldaknygė, skirta dovanoti jos vyskui; ir knyga "War Against God in Lithuania". Palinkėta, kad šios bei S. Rūkienės knygos turinys būtų jai ramščių gyvenant ir darbuojantis tokiose sunkiose sąlygose.

Trumpą žodį taip pat tarė klebonas kun. J. Angelaitis, iškeldamas pašaukimo kilnumą ir kviesdamas remti sėselę maldomis bei aukomis.

Sėselė Ksavera dėkojo už linkėjimus, dovanas bei aukas ir nupasakojo savo kelią į tolimąją misijų kraštą bei pasidalino išspūdžiais iš savo darbo ir gyvenimo tarp laukinių žmonių. O tas kelias buvo sunkus, ypač jo pradžia. Brazilijon ji pateko per Prancūziją, kur ji buvo išsiųsta atlikti noviciatą, kad vėliau grįžtų darbuotis į Lietuvą. Užėjus II Pasaulinis karas ir okupacija uždarė kelius į tėvynę ir tada jos akys ir širdis nukrypo į misijas, kur ir nuvyko pasitaikius proga. Jau šeši metai ten ji darbuojasi kartu su lietuviu kun. dr. Bendoraičiu.

Šį atsisveikinimą ir vaišės organizuojant ypač daug pasidarbavo Ežerskiai, St. Radzevičiūtė bei L. Balienė; taip pat daug padėjo Ilandai, Kavaliūnai bei kiti pobūvio dalyviai. Beto sėselę parėmė Clevelando birutietės, Bifas bei daug pavienių asmenų.

Nors čia jai viešinti surinkta ir išsiųsta nemažas kiekis rūbų, sėselė Ksavera bus dėkinga už bet kokią paramą, — kiekvienas rūbas ar kitas mums nereikalingas daiktas ten yra naudingas ir reikalingas. Jei atsirastų dar asmenų, norinčių ją sušelpiti, galima skambinti telefonu 481-4169 dėl informacijos. Mielai sėselei — dar kartą sėkmės ir Dievo palaimos. D.S.

MERGAICIŲ STOVYKLA

Mergaičių vasaros stovykla Dainavoje šiais metais įvyks nuo liepos 20 d. iki rugpjūčio 3 d. Stovyklautojų amžius nuo 7 iki 16 m. Stovyklai vadovauja Nekalčiai Pradėtosios Marijos sėserys, kurios jau 20 metų sekmingai auklėja mergaites vasaros stovyklose.

Pagrindinis tikslas ne tik sudaryti sąlygas mergaitėms išvykti iš miesto gatvių į gamtą, bet poilsio ir žaismo darnume skiepti lietuvišką dvasią bei padėti ugdyti scarakterį. Tėveliai prašomi neapleisti progos šią vasarą sudaryti sąlygas savo dukrelėms gražiai ir naudingai praleisti atostogas mergaičių stovykloje.

Informaciją ir registracijos reikalus prašom kreiptis pas J. Kliorienę 1543 Holmden Rd., Cleveland, Ohio, 44121 tel. 291-3607.

RYTOJ, BALANDŽIO MĖN. 26 DIENĄ VIENERIŲ METŲ SUKAKTUVINĖ PROGRAMA

Programoje dalyvauja visi praeitų metų programų dalyviai.

Specialią, tam vakarui pritaikintą programą, atlieka aktoriai STASĖ KIELAITĖ ir JONAS KELEČIUS

Balandžio 20 d. Villa Angela gimnazijoje (kurioje mokosi daug lietuvių) įvyko pavasario balius, kuriame skambino V. Grigonytė. Nuotraukoje dalis choro išpildo programą.

Nuotr. J. Garlos

DR. JUSTINAS TUMĖNAS — PEDAGOGAS IR RAŠYTOJAS

POVILAS DIRKIS

Prieš 23 metus Schweninge, Vokietijoje, mirė filosofijos daktaras, didis pedagogas, poetas, rašytojas Justinas Tumėnas, Chicagoje gyvenančios profesorės dr. Vandos Mingailaitės-Tumėnienės vyras, kuris buvo vienas negausių, giliai išsilavinusių pedagogų, filosofų, atsikūrusioje nepriklausomoje Lietuvoje.

Kadangi prieš metus kitus prof. dr. V. Tumėnienė Alvudo buvo pagerbta ir jos nuopelnai Lietuvai manau, buvo apibūdinti, tai šiandien tenka tik kalbėti ir palinkėti geros sveikatos ir ilgo gyvenimo. Tačiau dr. Justino nuo dr. Vandos Tumėnienės atskirti negalima, kaip "Aušros" nuo dr. Basanavičiaus arba "Varpo" nuo dr. Kudirkos. Tai buvo dvi asmenybės, kurios, nors atskirose specialybėse, bendrai tarnavo lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei. Ir dar kas labai svarbu, kad jie abu buvo prisaušrio vaikai. Augo ir brenėdo "Varpo" epochos metu, kada žiauri caristinė Rusijos valdžia buvo įvedus tokį režimą Lietuvoje, tuo metu žmonių kalinimas, korimas, varymas ir Sibirą buvo nuolat girdimi. Lietuviška spauda buvo uždrausta. Buvo einama prie to, kad Lietuva taptų galutinai Rusijos provincija ir lietuvių kalbai dedamas kryžius. Tokioje aplinkoje fil. dr. J. Tumėnas išvydo pasaulį 1881 m. sausio 16 dieną, atseit, prieš 88 metus. Gimė

praleisti atostogas mergaičių stovykloje.

Informaciją ir registracijos reikalus prašom kreiptis pas J. Kliorienę 1543 Holmden Rd., Cleveland, Ohio, 44121 tel. 291-3607.

Zarasų krašte, Dusetų valsčiuje, Jaskoniškių km. vidutinio ūkininko šeimoje. Jis vaiko ir jaunuolio dienose ėjo tokį pat kelią, kaip ir visi beaugę vaikai: bandą ganė, arklus naktigonėn jojo ir dalgi bei arkla valdė.

Pramokęs prie motinos ratalio lietuviško rašto iš "Seno Aukso Altoriaus" ir išėjęs vietos pradžios mokyklą, kaip fiziškai silpną buvo nutarta leisti į mokslo ir buvo 1897 m. nuvežtas į Palangos progimnaziją. Jau progimnazijos suole būdamas, tiesiog nerimo ir degte degė kaip noras padėti savo tautai ir to ryžto visą savo gyvenimą neprarado. Justinas atsisakė ruošis kaip poterių kalbėti ir cerkven vaikščioti būdamas Palangoje. Tas privertė jį persikelti į Liepojos progimnaziją, kurioje baigė 4 klases ir išstojo, nes tėvai nedavė lėšų tolimesniai mokslui, kai nesutiko eiti į kunigų seminariją. Mat, tais laikais ypač Aukštaitijoje buvo tokia mada: nenori eiti į kunigus, nereikia ir mokslo. Tačiau Justinas nenusiminė. Jis pasiliko Liepojoje, duoną ir pragyvenimą pelnė iš uždario pamokomis.

1904 m. Justinas išlaikė iš aštuonių klasių gimnazijos kurso, gavo brandos atestatą ir įstojo į Maskvos universitetą studijuoti filosofijos, kalbų ir literatūros. 1905-6 m. revoliucija pajutė Rusijos tolimas provincijas ir Lietuvą. Studentai, užsikrėtusi revoliucinėmis nuotaikomis, apledo universitetus ir išvažiavo į gimtus kraštus. Justinas irgi apledo Maskvą ir išvyko į Dusetas. Čia jis pasidarė aktyviu revoliucionierium: sakė kalbas, vadovavo

ir dalyvavo savivaldybių rinkimuose, sulietuvino Dusetų pradžios mokyklą.

Revoliucionieriais susidomėjo žandarmerija ir pradėjo juos ne tik sekti, bet ir gaudyti. Justinas kurį laiką slapstėsi ir gyveno baimėje. Kitos išeities nebuvo, kaip bėgti į užsienį. Justinas turėjo vyresnį broį kunigą Dominiką irgi revoliucionierių, kuriam gubernatorius Lietuvoje neleisdavo niekur užimti kunigo vietos. Kunigas Dominikas ne tik patarė Justinui išvykti į užsienį studijuoti, bet ir pažadėjo finansinę paramą. Justino Čekavičiaus pavardė išvyko į užsienį ir studijavo Berne, Sorbonos, Dijono ir Grenoblio universitetuose. Čia už disertaciją 1914 m. gavo filosofijos daktaro laipsnį. Be to, 1914 m. Genevoje gavo mokytojo vietą, 1915 m. parašė habilitacinį darbą, už kurį Genevos universitetas suteikė jam docento teises. Profesoriaujaug Genevos universitete užėjo 1917 m., kuriais nauja Rusijos vyriausybė paskelbė amnestiją, pagal kurią visi buvę politiniai nusikaltėliai, gyvenę užsienyje, galėjo grįžti į savo gimtąjį kraštą. Justinas Tumėnas pasinaudojo ta amnestija ir grįžo iš kar'o į Maskvą, o 1918 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Vilniuje ir pradėjo dirbti naujai besiformuojančioje švietimo ministerijoje. 1919 m. persikėlus įstaigoms iš Vilniaus į Kauną, dr. J. Tumėnas iš karto buvo paskirtas vienoje gimnazijoje lotynų kalbos mokytoju, o po kurio laiko ir direktorium. Tai buvo didelio patyrimo pedagogas, mokėjęs gerai paruošti jaunimą. Kaip mokslininkas dr. Tumėnas yra įnešęs visai naujų ir originalių idėjų, kurias skelbdavo mokslo žurnaluose. Jis turėjo blaivų ir aštrų protą ir nuostabią gerą atmintį.

Dr. J. Tumėnas buvo žmogus stiprios valios, tiesaus būdo, bet kuklių asmeniškų reikalavimų. Sielą turėjo kaitrią ir švelnią, gerai mąkėjo ją suprant ir atjausti geriau, negu žmonės jį patį suprastavo ir atjausdavo. Iš čia ir išplaukė jo sumanymas įsteigti suaugusiems brandos kursus, kuriais jis jamžino save pedagogikos istorijoje.

Matydamas gyvą reikala padėti siekti aukštojo mokslo jaunuoliams, kuriems karas, o vėliau nepriklausomybės kovos su trukdė, dr. Justinas Tumėnas Kaune suorganizavo brandos kursus arba suaugusiems gimnaziją. Nors tie kursai buvo privačios iniciatyvos, oet, kadangi buvo pastatyti ant tvirtų pedagogikos pamatų, tai baigusieji, dalyvaujant švietimo ministerijos atstovui, išlaikė egzaminus, gaudavo brandos — 8-ųjų klasių — atstatatus, kurie buvo vertinami kaip valdiškų gimnazijų atestatai.

Tas dr. J. Tumėnas labai reikš

mingas žygis atvėrė duris į universitetus šimtam absolventų, kurių nemažas skaičius vėliau tapo žymiais veikėjais arba valdininkais kultūros ir švietimo baruose. Dr. J. Tumėno toks sumanymas ir idealizmas giliai žavėjo visus jį pažinusius. Kadangi jis buvo studijavęs ir pamėgęs prancūzų psichologijos ir filosofijos žymiuosius kūrėjus, brangino Bergsono psichologizmą filosofijoje ir patį pasižymėjo išmintimi, įkvėpta jo jautrios ir šviesios intuicijos.

Dr. J. Tumėnas buvo ne tik pedagogas-mokytojas, bet buvo poetas, rašytojas. Dirbdamas pedagoginį darbą buvo nustojęs rašyti grožinius literatūros kūrinius. Jis rašyti pradėjo pačioje jaunystėje — 1905 m.

Jo kūryboje vyrauja patriotiniai, bei idealistiniai motyvai; poezija žyotičia impresionistiskai perduodamu gimosios Aukštaitijos žavesiu. Jo kūryba priklauso negausioms simbolizmo ir impresionizmo apraiškoms

"Draugo" knygų lentynose jau išstatytas naujas ALĖS RŪTOS romanas

VIEŃIŠI PASAULIAI

Išleido Lietuviškos knygos klubas, 265 psl., kaina \$3.50.

Tematika šiai knygai paimta iš dabarties lietuvių Amerikoje gyvenimo, kuriame kyla visiem gerai pažįstamos, artimos ir suprantamos problemos. Čia ryškiais vaizdais atskleidžiami tėvų ir vaikų santykiai, senųjų prisirišimas prie prarasto gimto krašto bei praeities prisiminimai ir jaunimo polinkis pasiduoti svetimam įtakai.

Romanas idomus visiems, nes jo puslapiuose kiekvienas ras save ar savo aplinką, kurios nuotaikos ir gyvenimo sąlygos yra bendros visiems ateiviams svetimame krašte.

Užsakydami knygą Illinois gyventojai turi prie jos kainos pridėti 5 proc. mokesčiams.

Lietuvoje. Ypač pirmoji jo poema "Ainių Kančios" arba "Dėdė" išsiskyrė iš to laiko turiniu, mistišku stilium ir vaizdavimu naujo lietuvių literatūroje tipo — idealaus lietuvių intelektualo.

Ta pati mistiška idealistinė nuotaika vyravo dr. J. Tumėno prozos kūriniuose, kaip "Jausmų srovės" ir "Matas Bajoras" (Nukerta į 7 psl.)

FREE TUTORING

for
READING COURSES
Children — Adults
Call — 863-1626

ANNA KARENINA,

L.N. TOLSTOJUS

I ir II tom. — 4.00.
III ir IV tom. — 3.75.

BARABAS,

PAER LAGERKVIST

kaina — 2.25

CEZARIS,

MIRKO JELUSIC

3 tomai kiekvienas po 2.00

NUSIKALTIMAS IR BAUSMĖ

F.M. DOSTOJEVSKIS

I tom. — 3.00
II tom. — 2.50
III tom. — 3.00

VARGDIENIAI,

VICTOR HUGO

I tom. — 3.50
II tom. — 2.00
III tom. — 3.00
IV tom. — 3.50

Tai knygos, kurios niekada nepasenta ir nenubosta, kurios tinka visiems laikams, visoms tautoms, kurios verčiamos į sveitimas kalbas ir renkamoms mokykloms ir bibliotekoms kaip to krašto pavyzdinė literatūra. Tos knygos reikalingos kiekvieniemis namams. Įsigiję jas "Drauge" sau ir savo draugams ar artimiesiems, tikrai būsite patenkinti.

LITHUANIAN BAKERY

2450 West 59th Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

Telef. HEmlock 4-7434

KEPA ĮVAIRIŲ RŪSIŲ KEPINIUS

Prima tortų ir kitų gaminių užsakymus įvairiems parengimams. KRAUTUVĖJE GAUNAMI: importuoti delikatesai, dešros, kumpiai, skilandžiai ir šviežios lietuviškos dešros. Klientų patogumui prie kepyklos kairėje automobilams pastatyti nuosava aikštė. Atidara nuo antradienio 8 val. r. iki 6 v.v. Uždaryta sekmadienį ir pirmadienį.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMŲ IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGO KNYGYNO KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam, kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500.

Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygų ir ribotą skaičių latviškų knygų, kurias galima gauti DRAUGE.

Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir sugrupuotos alfabeto eile.

Katalogo pabaigoje yra autorių sąrašas su jų knygų pavadinimais.

Patrulis su šuniu Aiirioj saugo, kad vėl neįvyktų neramumai.

GYVULIŲ ISTIKIMUMAS ŽMOGUI

Vienas mokslininkas E. Holzboeris visą savo gyvenimą tyrinėjęs gyvulius bei žvėris, duoda gan idomių žvėrių ir gyvulių prisiršimo ir istikimybės žmogui pavyzdžių. Pavyzdžiui, kad ir pasaulinio karo herojai arkliai. Vienas sileziečio vokiečio karininko arklys vadinamo Karolio vardu. Karininkas jį nupirko dar jauną prieš karą, labai rūpindavosi savo šuniu, niekad jo nebaradavo, nemušdavo, nei pentinai šonų nemaigydavo. Arklys taip prisiršo prie savo šeimininko, kad karo metu ir per kulkų lietuvių nei truputėlio nesibaitydavo, jausdamas balne savo šeimininką. Kartą, kulkos sužeistas, karininkas nukrito. Kai pajutęs arklys tuojau pat grįžo prie sužeistojo ir pats atsigulė šalia jo taip, kad savo kūnu darė jam užtvarą nuo priešo kulkų. Vėliau jį rado sanitarai negyva, šautuvų kulkų suvarstyta, o už jo tebegyva, sunkiai alsuojantį sužeistą, arklio savininką.

Spaudoj ir gyvenime

(Atkelta iš 3 pusl.)

kus, tas "lietuvių išeivijos Alger Hiss". Dabar "pagrindinis Lietuvos okupanto tikslas — sulaužyti vieną lietuvių išeivijos rezistencijos ryšį ir sujaukti laisvės kovos pastangas. Tam jis kviečia mus į pavergtą tėvynę, tam siūnia čia savo agentus, tam tikslui pasiekti jis ieško ir randa talkininkų mūsų tarpe".

Tam okupantas suranda ir patrauktų pagundų — tautinės kultūros priedangą. Okupantų darba palengvina samonininkai ir nesamoningi jo talkininkai išeivijoje: "Rūpestį kelia lietuvių išeivijos kolonijose egzistuojančių pastovūs taškai, kuriuos atsiremia ir informacijomis apsirūpina trumpesniais ar ilgėsim laikais iš anapus apsilankę žmonės... Samonininkai prieš talkininkų mūsų tarpe nėra daug. Didesnę žalą laisvės kovai padaro talkininkai iš naivumo." Toliau primenamos paskutinio metu ryškesnės okupanto pastangos skaldyti mus lietuviška daina.

Kun. G. Kijauskas, S.J. siekdamas sutelkti visas jėgas pozityviam darbui, skatina plėsti dialogą — "surtarti ir ieškoti visiems priimtino bendro darbo lauko, kuriame kiekvienas atlieka savo rolę".

Zurnalas atskleidžia jam faktą, kaip daug dabartinės JAV narių yra prielankūs Rezoliucijoms remti komitetui, leidžiamį jų vardus įrašyti į to sąjūdžio sąrašus. Tokiais yra Nixonas viceprez. Agnew, gynybos sekr. Laird, sveikatos, švietimo sekr. Finch, miestų plėtimo sekr. Romney, susisiekimo sekr. Volpe, prezidento spec. patarėjas Anderson ir kiti.

Toliau šiame numeryje yra reikšmingas pasikabėjimas su PLBend. vadovu St. Barzduku, dr. Razmos šaukimas surinkti plačių informacijų apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Dr. J. Grinius kelia planą surinkti aukų, pastatyti Vilniui meno galeriją ir taip išpirkti katedrą. Sumanytas kilnus, bet rizikingas: kas gi patikės, kad po keleto metų okupantai išpirktos katedros vėl neatims? J. Daugl.

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

CLASSIFIED GUIDE

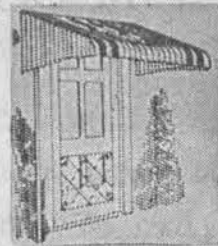
MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštusP. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DAŽYMAS

PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS
VALAU KILIMUS IR BALDUS

J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781METALO IR
STIKLO:Tvoros, Stogeliai, Durys
Langai, Ryn-os, Turekliai

BANGA

TV, Radio, Stereo, Spalvotom televizijos antenos. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakaraš skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Simulis

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radial, stereo, oro vėsinatuvai.
Pardavimas ir taisymas.

J. MIGLINAS

Krautuvė Marquette Parke
2946 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 1-8654 ir GR 6-4339

Apsimoka skelbti DRAUGE

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. G. skelbimų kainos prieinamos

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESSMARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2787
3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320
Lietuvių bendrovė turinti teisę siuntinius siųsti savo vardu iš Chicago tiesiai į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų, itali. lietpalčių ir kitų prekių.
Prieinami doleriniai dovanų užsakymai.
E. ir V. Zukauskai

A. ABALL ROOFING CO.

Ištolgta prieš 49 metus
Dengiamie visu rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rūsias, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas

LA 1-6047 arba PO 2-8778

Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

CONTRACTORS

VACYS
CONSTRUCTION CO.REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

MISCELLANEOUS

MOVING

GERONAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lėtinai ir pilna apdrauda.

6447 W. 67th Place WA 5-8063

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rūsias (gutters), vandens šildymo boilerius. Turų leidimus dirbti mieste ir užmieste. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
1441 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447.

MOVING

Apraustas perkraustymas
įvairių atstumų.

A. VILIMAS

823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

REAL ESTATE

Mūr. 2-ju aukštų — 5 ir 4 kamb., įrengtas bešimantas. Apyl. 63 ir Mozart. Tel. HE 4-6700, Ext. 228, Mrs. Sims. po 5 v. v. skambinkite GR 6-4364.

Brighton Parke parduodamas biiznio namas. — Krautuvei patalpa ir 4 kamb. butas apačioj; 5 kamb. ir 3 kamb. butai viršuj. RE 5-6209.

5 kamb. mūr. Georgian stiliaus namas. Gazu apšild. Garažas. \$17,900. Apyl. 73rd ir Talman. 434-6837.

Arti Marquette pko

Skubiai parduodamas Marquette pko apyl. 10 metų senumo namas. 2 butai po 4 kam., įrengtas rūšys, 2 maš. garažas.
6 kamb. (3 mieg.) mūro namas pilnas rūšys. Gazu šiluma. 2 maš. garažas. Marquette pko. apyl.NAMŲ PIRKIMAS —
PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-223312-os butų naujas mūr. namas gražioje pietvakarių apyl. \$26,000 metinių pajamų. Kaina prieinama.
6 kamb. 10 metų dr. lux mūr. bungalov. prie Marquette pko. 1½ vonių, įrengtas rūšys, 2 auto mūr. garažas.

1½ aukšto, 2 butai — 5 ir 4 kamb. 18 metų mūr. prie 71 ir Sacramento. Įrengtas rūšys. Dvigubas mūr. garažas. \$35,000.

2 po 5 kamb. (3 mieg.), 3 kamb. rūšys. Mūr. prie 67 ir California. \$28,500.

5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 71 ir California. \$19,000.

5½ kamb. 3 metų mūr. bungalov prie Marquette pko. \$18,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA

2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

REAL ESTATE

3 po 6 kamb. mūr. Modernios vonios, alumi. langai, šiluma gazu, 2 auto. garažas. Marquette pke. \$29,900.

2 po 5½ kamb. ir 4 kamb. anglis. kar. rūšys. 7 metų mūr. 2 atskiros šilumos gazu, alumi. langai, kilimai. \$46,500.

6 butų naujas mūr. Karštų vand. šiluma gazu, alumi. langai. Pajamų virš \$10,000. metams. \$86,000.

14 butų, 2-ju aukštų mūr. Geros pajamos. Marquette pke. \$33,000.

10 butų po 3 kamb. mūr. Alumi. langai, netoli mūsų įstaigos. Tik \$67,000.

4 mieg. mūr. 2 pilnos vonios, šiluma gazu. Garažas. Netoli mūsų įstaigos. \$18,900.

NERIS REAL ESTATE

6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

SALES — MORTGAGES — MANAGEMENT

Member of M.L.S.

ALEX SATES — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išrinkti iš katalogo.

REAL ESTATE

Brighton Parke savininkas parduoda 2-ju aukštų mūr. namą, 2 maš. garažas. Po 6 v. v. skambinkite 927-8633

Parduodamas biiznio namas — patalpa dviem krautuvėm ir butas. Marquette pke. apylinkėse, ant 71-os. Skambinkite BE 8-2161.

5 KAMB. MŪR. Georgian stiliaus namas. Gazu apšild. Garažas. \$17,900. Apyl. 73rd ir Talman. PHONE — 434-6837

GEROS PAJAMOS
Marquette Pke. — 2 butai po 4 kamb. 2 po 2 kamb., ir įrengtas rūšys. Skambinkite PR 6-3463.

STATOME NAUJUS NAMUS

Atliekame įvairius patalysimus

PETRAUSKAS
GENERAL BUILDERS
Telef. — 585-5285

MOVING

Maisto krautuvės su namu ar nuomoti patalysimus ar pradedančiam. Telraukitės.

2 po 4 kamb. med. Brighton pke. Svarus. Nebrangus.
3 butų mūr. 5-4½-4 kamb. Brighton pke. Geros pajamos. Neaukšta kaina ir mokesčiai.
Beveik naujas 4 butų mūr. 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kedzie. \$75,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2737 W. 43 St. — CL 4-2390

SKELBIMAS

Lotas 30 p. Marquette Parke.
8 kamb. mūr. 2 vonios, 2 auto mūr. garažas. Tuoj gali užimti. Prie mūsų. \$24,800.6 kamb. 15 metų mūr. 2 vonios, 2 auto mūr. garažas. Apyl. 71 ir Mozart. \$24,900.
1½ aukšto mūr. 2 butai, 2 auto garažas. Naujas gazu šildymas. Arti mūsų \$26,800.

2 butų mūr. Platus lotas. Mūro garažas. Prie pat Marquette pko \$28,900.

3 butų mūr. Prizifortas, svarus, platus lotas, garažas. Arti ofiso. \$28,500.

3 butų, 15 metų mūr. ir mūr. garažas. Apyl. \$6,500 pajamų. Marquette pke. \$52,000.

4 butų Hukus mūr. Modernios vonios, kabinetų virtuvės, gazu šildymas. Įrengtas bent. 50 p. lotas, 2 auto garažas. \$55,900.

12 butų, 2-ju aukštų mūr. prizifortas. Apyl. \$14,000 pajamų. garažas. Marquette pke. \$80,000.
6 kamb. 6 metų švediškas namas 2 vonios, karpetai, air conditioning. Inter-comm. Mūro garažas, platus lotas. \$34,000. Turime raktus.

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

Prie 68 ir Western 2 butai po 5 kamb. Platus sklypas. \$20,500.
Prie 71 ir Talman — Mūras, 3 butai ir patalpa rašinei ar biizniui. Garažas. Nebrangus. \$43,500.

1½ aukšto, 2 butai. 6 ir 4 kamb. ir patalpa biizniui. Ekstra sklypas 25' x 13,900.

2 po 5 kamb. mūr. 2 po 5 kamb. ir butas rūšys 3-ju kamb. \$28,900.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. RE 7-9515

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir lūdimai vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

PARDAVIMUI

Parduodama Lietuviška Enciklopedija. Pusė kainos. Skambinti po 6 v. v. Tel. — 476-4364

IS GYVOMAMA FOR RENT

Išnuomojamas namas, Marquette pke. nuo birž. 28 d. iki rugp. 28 d. Skambinti GR 6-0736.

MISCELLANEOUS

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Apraustas perkraustymas
ilgų metų patyrimas
WA 5-9209 Chicago, IllinoisVALOME
KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

APDRAUDŲ AGENTŪRA

Namų, gyvybės, automobilio, sveikatos, biiznio.
Patogios išl. mokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANKUS

Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos,
Tune-up ir Motorų Remontas

5759 So. Western Ave.

Kampus 58th Street

Telefonas — PkOSpect 8-9533

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijoje. Iš stoties WLYN. 1360 bangos. Veikia sekma dienomis nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų. Parduodama vėlinių, basulinių žinių santraukos ir mentaliniai muzikos dainos ir Magdara. Pasaka Programa veda Steponas J. Minikas. Biiznio roklais kreipina Balfie Florists — gėlių bei dovanų krautuvė. 502 E Broadway. So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".

REAL ESTATE

2-ju aukštų mūr. namas. 7 kamb. viršuj, krautuvė (40x22 p.) ir 3 kamb. apačioj. Rūšys susirinkimams ar pobūviams. Gazu apšild. Plius 25x125 p. tuščias sklypas, 2 maš. garažas. 4225 S. Kedzie Ave. Tel. 523-8360.

Jaukus mūr. bungalov \$18,000. Marquette parko liet. centre. Savininkas. HE 6-0494

2-ju butų namas ir butas rūšys. Marquette pke. Arti parko, bažnyčių, mokyklų ir krautuvė. Agentai prašomi nesikreipti. PR 8-0796

LAKE ELMWOOD

Spread Eagle, Wis., arti Iron Mountain, Mich. Nepaprastai gražus namas ir apylinkės palei 735 p. ežero pakrantę. Puiki žvejyba, maudymosi. "Water skiing" ir medžioklė \$39,500. Išimokėjimo sąlygos.

ANTRAEILIAI SKLYPAI

150 p. antraeilis sklypas prie privataus kello, kuris baigiasi prie bendros prieplaukos. Įmokėti \$250, \$25.00 į mėnesį.

NAMUKAI

Prie Lake Elmwood. Šešias miegoti. Geras papildymas. \$7,200 išimokėjimo sąlygos.

SPREAD EAGLE

Nepaprastai didelis aklio namas su 3 miegamais, pliu ruošu ir patogiu, dvigubas garažas. Diko pastatai su 11 sklypu žemės \$13,500.

Parduos pagal "land contract" — sutartį.

IRVING W. SMITH

BROKERIS

Box 3,

Niagara, Wisc. 54151

NORI PIRKTI

Noriu pirkti namą iš savininko Marquette pke. arba Gage pke. 2-ju butų, 1½ arba 2-ju aukštų. Skambinti 434-6448.

NORI PIRKTI

Pirksiu automobilį iš pirmų rankų. Tik suaugusio savininko važinėti. 778-3959

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

HELP WANTED — MOTERYS

EXPER'D FULL CHARGE

BOOKKEEPER

N.C.R. operator. Excellent pay, insurance, other fringe benefits.

Contact Frank Koncel — 733-0422

CLERK-STENO

Pleasant diversified work in congenial office. Typing and shorthand essential. Salary open.

APPLY TO MR. GUDINAS

686-7035

BUTLER AVIATION

O'Hare Field

GENERAL OFFICE

Need good typist — part time help. Hours flexible. Excellent conditions.

Call — 263-0313

NURSES, R. N. SUPERVISOR

For afternoon shift of modern North suburban nursing home. Sal. up to \$770 per month. L.P.N. by education for nite shift. Sal. up to \$550 month. Must have own transportation.

CALL — TE 5-3702

LIVE - IN HOUSEKEEPER

Cooking and light general housework. Lovely LaGrange home. Charming summer home. In hot weather at Crystal Lake, Frankfurt, Mich. Prefer one who can drive. Top salary for qualified person. References.

FL 2-1377 9 A.M. — 12 NOON OR FL 2-8349

HELP WANTED — VYRAI

Industrial Metal

Fabricator

— needs —

ARC WELDERS

HELI - ARC WELDERS

TOOL ROOM ATTENDANT

Steady work. Paid holidays. Paid vacations. Profit sharing and free hospitalization.

ALL METAL MFG. COMPANY

2740 W. 50th Street

Chicago, Illinois

TRUCK MECHANICS

Large common carrier, new facilities, good working conditions.

BRADY MOTORFRATE

Bedford Park, Illinois

CALL PAUL OSBORN 735-4222

— An equal opportunity employer —

MACHINISTS

for all around job shop work in small shop. Top wages for experienced help.

XACT MACHINE & ENGINE

A. A. KUN. LEONAS PRASPALIUS

Kaip jau buvo pranešta, balandžio 20 d. mirė kunigas Leonas J. Praspalius (Praspaliauskas). Vėlonis buvo gimęs 1891 metais Žemaitijoje, netoli Telsių, išaugo gausioj 12 vaikų šeimoje. Su mintimi pasiekti aukštesnio mokslo 1912 metais atvyksta Amerikon ir apsigyvena pas savo brolių Joną Bostone apylinkėje. Čia sunkiai dirbdamas dienomis fabrikuose, vakarais mokinas, lanko mokyklas. Po devynerių metų, pasirodęs tolimoms studijoms persikelia į Valparaiso universitetą Indianoj, vėliau St. Bonaventure kolegijon, N. Y., o kunigystei prisiruošęs ir mokslus išėjo St. Francis seminarijoj, Loretto, Pa.

1933 metais birželio 10 dieną vyskupo John J. McCort įšventinamas į kunigus Šv. Sakramento katedroje, Altoona, Pa. Tų pačių metų vasarą sugrįžta Lietuvon, savo gimtojoj parapijoj — Eigirdžius ir čia atlaiko iškilmingąsias šv. Mišias, teikia palaiminimą savo tėveliams, giminėms ir artimiesiems. Visa parapija negali atsisėbėti jaunojo Kunigo Leono ryžtingumu ir pasiekta garbe. Pasisvečiavęs savo artimųjų tarpe, aplankęs daugel Lietuvos vietovių, po trejetos mėnesių grįžta atgal Amerikon pastora ciniam darbui.

Kunigavo Philadelphiaj, Detroit, Wisconsin valstijoj, o 1935 metų pabaigoje persikelia Daytonan ir čia Lietuvį — Šv. Kryžiaus parapijoj ilgus metus pasekmingai klebonauja. Daug pasitarnavo parapijai ir žmo-

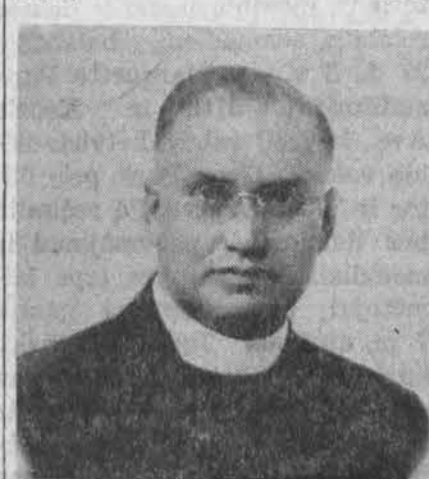
nėms. Žmonių buvo mylimas ir gerbiamas.

Dievo apdovanotas stipria sveikata, laimingai pernešė visą eilę sunkių nelaimių ir operacijų. Tik paskutiniomis metais pradėjo negaluoti, bet džiaugėsi galėdamas nors kiek pagelbėti parapijai ir palaikyti artimą ryšį su savo žmonėmis. 1967 metais vasario 26 dieną buvo nugabentas į Watertown, Mass. kur savo giminį Joseph ir Antoinette Loprete globoje praleido paskutiniuosius savo gyvenimo metus.

Liko jo brolis Adomas Lietuvoje ir gausiai giminų — brolvaikių Lietuvoje ir Bostono apylinkėse, o Daytono Jadžė Gineitienė ir kun. V. Katarskis. Brolis Jonas, irgi gyvenęs Somerville, Mass., mirė šių metų vasario 8 dieną.

Palaidotas iš Nekalto Prasi-dėjimo par. bažnyčios po iškilmingų gedulo Mišių, kurios buvo balandžio 23 d. 10 val. ryto. Palaidotas M. Auburn kapinėse.

V. K.

A. a. kun. L. Praspalius

MOTERIS IR REALYBĖ

Artėjant Lietuvos dukterų baliui Chicagoje, nenoromis ateina mintis, kad sunku būtų įsivaizduoti lietuviškoji Chicago, be Liet. Dukterų: kas kitas, jei ne jos, nusileis ir rūšius, išdrįs eiti į karčiamas ar protinės ligonines, ieškant nelaimingųjų...

Lietuvos Dukterų sunkumai

Gal didžiausias dr-jos sunkumas yra tas, kad lietuviška visuomenė savo vargo pilnai nepažįsta. Be to, yra labai sunku visuomenei lietuvišką vargo realybę nušviesti nepažeminant tų, kuriems norima padėti. Daugelini atrodo, kad Chicago lietuviai problemų neturi, išsky-

rus pagirias. Atvirai kalbant, mes savo tarpe turime, ir kriminalistų, ir narkotikų naudotojų, ir pasileidusių ir be kaltės nelaimingųjų. Protiniai ligonys sudaro vieną iš sunkiausių mūsų problemų.

Nereik laukti, kad Liet. Dukterų dr-ja visas problemas išspręstų. Tačiau ji padaro šį tą. Sakysim, Marquette Parke vaikšto pusamžis lietuvis, proto ligonis. Visi jį pažįsta, visi sako — ką nors su juo darykite... Daugelis lietuvių nenorėtų jo uždaryti į protinę ligoninę, nes jis, girdi, nepavojingas. Lietuvos Dukterų dr-ja irgi nenori ką nors uždaryti, ne, ji

Dr. Justinas Tumėnas

(Atkelta iš 5 psl.)

bei poemoje "Sofija Menienė", "Emilė Paima", "Auklinio Meilė", "Sirdies Viesulas", "Uola" ir kt.

Kad dr. Tumėnas buvo tikras humanistas ir, kad tuo buvo pagrįstas jo visas gyvenimas ir visa jo veikla, kalba ne tik jo raštai, bet taip pat pasisako ir jo buvę auklėtiniai, pvz. Raštikis, Kardelis ir kt.

Dr. J. Tumėno humanizmas yra daugiau idealistinio pobūdžio. Jis buvo idealistas gyvenime ir darbuose. Tačiau dr. J. Tumėno humanizmas ir idealizmas buvo visai realistiški. Tai ne žodžiai, bet darbai. Ką dr. J. Tumėnas kalbėjo, dėstė teoretiškai, tą jis ir gyveno, to siekė ir to troško.

Bendrai paėmus, dr. J. Tumėno ideologiją išreiškia jo filosofinis kūrinys "Tiesa — Vadovė" ir romanas "Amžius" bei kiti veikalai.

Dr. J. Tumėnas buvo ne eilinis tik pedagogas, bet ir rašytojas bei poetas. Visa tai sudaro jam didelę garbę, nes rašydavo ne tik mokytojaudamas, bet ir ligos patalė gulėdamas. Nors fiziškai buvo silpnas, bet pragyventi 65 metus galėjo tik rūpestingos ir švelnios savo žmonos dr. Vandos Tumėnienės dėka. Tai buvo savotiška lietuviškumo pora, kurioje joks lietuviškas reikalas nebuvo svetimas.

Buenos Aires įvyko riebiųjų konkursas. Premiją laimėjo ponias Martinez, sverianti 442 svarus.

nori išvaduoti. Tai ką daryti su tuo ligoniu? Jis nakvoja landromatuose. Surasti jam butą? Niekas nenori jo priimti. Lietuvos Dukterys surado sprendimą: viena iš jų priėmė jį į savo butą, draugija moka už jo pragyvenimą — štai tas garsus marketparkietis jau žmoniškai gyvena. Kas toliau bus — neaišku. Daug kas priklauso nuo to, ar lietuvis moteris mokės tik į kultūrinius parengimus eiti, ar, be to, atsimins ir savo aukštesnį biologinį pašaukimą — būti gailėstinga.

Atsisveikimas į moteris

Moterys — jūsų rankose jaunoji karta, beturčiai, ligoniai ir visokie nelaimingieji. Jūsų akys mato realybę. Realybė ne tokia jau žavi... Girdėjau, čia pat esančiame labdarystės baliuje dar daug tuščių vietų. Taip... vadinasi minėtas marketparkietis vėl miegos landromate, mes nebus kas už jį moka 80 dol. į mėnesį. Kur logika tų aukštųjų lietuviškų biudžetų? Tuo tarpu aš prašau visas lietuves moteris — traukite savo aukštai pasinešusius vyrus žemyn, prie dulkės gulinčio savo brolio. Vyrams gi turėčiau mažą P. S.: kol mes nesutvarkysime savo elementariausių socialinių reikalų, kaip tautinė grupė mes nebūsime gerbiama, net neturėsime teisės būti vadinami kultūringais.

Kun. F. Gureckas

G E L Ė S

Vestuvėms, banketams, laidotuviams
G U Z A U S K Ų
BEVERLY HILLS GELINYS
2443 W. 63rd St., Chicago, Illinois
PR 8-0833 — PR 8-0834

Brangiai mamai mirus,

FELIKSUI BOBINUI

ir jo šeimai gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Lietuviai bendradarbiai:

A. Burokas, A. Gaška
A. Milūnas, M. Vilutis

Mielai

A. + A.

ALEKSANDRAI DOBKEVICIŲTEI
netikėtai, 1969 m. bal. 11 d., New Yorke mirus,
velionės seseriai

VALENTINAI JANKAUSKIENEI

su šeima
nuoširdžiausią užuojautą reiškia

LEONAS DAUKUS
ALDONA IR FELIKSAS DAUKAI SU ŠEIMA
STASĖ DAUKIENĖ
KLEOFA IR BRONISUS GAIZAUSKAI
BIRUTE IR ELEUTERIJUS ŽILINSKAI
SU ŠEIMA

Amžinasis gyvenimas, kun. J. Danielius	2.00
Gyvenimo šaltiniai, St. Žilys	3.00
Gyvoji dvasia, kun. J. Vaitkevičius,	5.00
4 dal. kiekviena po	
Meilės ugnis, kun. K. Matulaitis, MIC	4.00
Zodis ir gyvenimas, tėv. T.V. Žiūraitis, OP	2.75
Visos šios knygos gaunamos DRAUGE, Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.	

A. + A. KAZIMIERAI DAPKIENEI

mirus, jos dukrą mielą JADVYGĄ ZALEGENIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

L. J. Karpavičiai
E. P. Leonai
V. J. Prunskiai

A. + A. KONSTANCIJA BOBINIENĖ KABECIŲTE

Gyveno 1924 S. 50th Ave., Cicero, Illinois.
Mirė bal. 23 d., 1969, 6:15 val. vak.
Gimė Lietuvoje, Kedainiuose, Amerikoje išgyveno 20 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Feliksas, marti Jonė ir šeima, duklė Joana Lašinskienė, žentas Jurgis ir šeima. Lietuvoje 2 broliai Vladas ir Petras Kabeciai su šeimomis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Tretininkų dr-jai ir Moterų Sąjungos 48 kuopai.
Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero.
Laidotuvės įvyks šeštad., bal. 26 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, duklė, marti, žentas ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Vasaitis-Butkus. Tel. OL 2-1003

A. + A. PETRAS KNABER KNABARNAKSTIS

Gyveno 4517 S. Fairfield Avenue.
Mirė bal. 23 d., 1969, 9:35 val. vak.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskrities, Lygumų parapijos, Sereikių kaimo.
Amerikoje išgyveno 60 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime duklė Frances Garuckas, žentas Juozapas, 2 sūnūs: Frank, marti Sophie, ir Stanley, 4 anūkai, 7 proanūkai, brolienė Barbara Knaber, švogerka Ona Yurkus su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituanica Ave.
Laidotuvės įvyks šeštad., bal. 26 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duklė, sūnūs, marti, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS:

4330-34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

IŠSIRINKITE DABAR — MOKEKITE VĖLIAU

PETER TROOST
MONUMENT
COMPANY

6440 S. Pulaski Road,
Chicago, Ill. 60629

JOHN W. PACHANKIS
(Patch)
Vice-prezidentas

Tel.: 585-0242; 585-0243

DRAUGAS, penktadienis, 1969 m. balandžio 25 d. 7

P A D Ė K A

Gilių ACTO reikiama visiems dalyvavusiems A. A. SESELES MARIJOS MAGDALENOS laidotuviuose, pareiškusiems užuojautą ir aukojusiems šv. Mišias.

Dėkojame A. A. Velionės giminaičiui, gerb. kun. Viktorui Gidžiūnui, O.F.M. už atvykimą iš Brooklyn, N. Y. ir suteikimą savo teat A. A. SESELEI M. MAGDALENAI paskutinį patarnavimą.
Dėkingos esame už pasakytą pamokslą gerb. kun. Vitui Mikolajciui, Sv. Kazimiero Seserų Vienuolijos kapelonui, asistuojantiems Sv. Misiose kunigams: gerb. kun. Viktorui Gidžiūnui, O.F.M., gerb. kun. Antanui Zakaraskui, kapelonui Sv. Kryžiaus ligoninės ir gerb. kun. Jonui Malin, Maria Aukštesnės Mokyklos kapelonui.

Už dalyvavimą gedulo pamaldose koplyčioje dėkojame Jėk Eksce-lencijai Vyskupui Vincentui Brižgiui ir kun. Jonui Kuzinskui, Švenč. Pan. Marijos Gimimo parapijos vikarui.

Didele padėką reikiame grabnešiams lydint A. A. velionę į koplyčią ir į amžiną poilsio vietą: Arūnui Bendoraičiui, Jonui Juozevičiui, Jonui Miglinui, Simon Petravick, John Shebelski, Tomui Vaitkui, Edwardui Valančiui, Felix Viscount ir John Yodual.

Nuosirdžią padėką reikiame laidotuvių direktoriui gerb. Steponui Lackavčiui ir jo sūnui už malonų patarnavimą A. A. velionės Seselės laidotuviams.

Visų nuoširdumą giliai įvertindamos dėkingai meldžiame Galles-tingąjį Dangaus Tėvą gausiomis dovanomis atlyginti.

Dėkingos,

SV. KAZIMIERO SESERYS
Sesuo M. Adorata

A. + A.

JUSTINUI BAUKUI mirus,

jo žmonai ONAI, sūnams KESTUČIUI ir MINDAUGUI su šeima, dukrai VALENTINAI DAILIDKIENEI ir šeimai bei jų artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

Birutė ir Juozas Briedžiai

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste.

Telef. — CEdarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinų.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

LACKAWICZ IR SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 8-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

8354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2320

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

APLINK MUS

× Sol. V. Kojelienės koncertui globoti kom. posėdžiavo balandžio 21 d. Jaunimo centre. Jį pravedė Alb. Dziurvonas. Buvo kalbėta apie bilietų platinti. Nutarta sustiprinti reklamą spaudoje, radijo, televizijoje. Pirm. B. Ciurienė jau išplatino apie 100 bilietų. St. Semėnienė 40, kiti po mažiau. Visas koncerto pelnas yra skiriamas Balfui.

× Prof. dr. Vanda Sruogienė bal. 27 d. 5 val. v. Jaunimo centre Čiurlionio galerijoje skaitys idiomą ir aktualią paskaitą: "Mūsų šeimų problemos išsivijoj". Jaunieji tėvai, jaunimas ir visuomenė, kuriems rūpi jau nimo auklėjimas, maloniai kviečiami atsilankyti. Po paskaitos atsilankiusieji bus vaišinami kavute su pyragaičiais. Įėjimas laisvas.

× Varnas Montessori centrą — Vaikų židinėlį svarbu aplankyti visiems. Todėl balandžio 27 d. nuo 2—5 val. p.p. Vaikų židinėlis, 3038 W. 59 st. bus atidarytas ir jį aplankyti bei su jo veikla susipažinti prašomi tėveliai, kuriems rūpi vaikų auklėjimas. Ta proga bus teikiama suteikiamos plačios informacijos ir registruojami vaikučiai ateinantiems mokslo metams.

× L.V.S. "Ramovė" Chicago's skyriaus ramovėnų susirinkimas įvyks balandžio 27 d. 12 val. Jaunimo centre.

× Knygnešė a. a. Ona Rikdikytė - Baltrušaitienė, Suvalkijos knygnešių administratoriaus žmona, sulaukusi apie 90 metų amžiaus, mirė balandžio 5 d. Waterbury, Conn. Ji buvo sąmoninga moteris iki paskutinių gyvenimo dienų. Jos vyras — Antanėlis, Kud. Naumiestyje turėjęs knygų parduotuvę, yra miręs prieš 20 m. Biberache, Vokietijoje, prancūzų zonoje. Gyveno pas dukterį Valeriją Ingaušienę - Puodžiukaitienę ir balandžio 8 d. buvo iškilmingai palaidota Waterburio katalikų kapinėse. Naumiestiečiai reiškia jų šeimai nuoširdžią užuojautą, kurių daug gyvena pačioje Chicagoje.

× A. a. Jurgio Pauliko vardo ir gimimo dienos proga gimnės ir artimieji dalyvausime šv. Mišiose T. Jėzuitų koplyčioje, sekmad., bal. 27 d., 10 val. ryto. Šv. Mišių metu giedos tenoras Ignas Makšius. Po pamaldų paminklo pašventinimas šv. Kazimiero kapinėse ir bendri pietūs. (pr.)

× NAMAS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× Chicago's Lietuvių Meškeriojų - Medžiotojų klubas kviečia visus į stintų balių bal. 26 d., 7:30 v. v. Marquette salėje, 6908 S. Western Ave. Bus dainos ir šokiai grojant Ramonio orkestrui. Įėjimas ir stintos \$2.50 asmeniui. Rezervacijos skambinti tel. 776-8688 arba BI 7-1131. (pr.)

× Investavimas ir paskolos geromis sąlygomis pas Litas Investing Co., Inc., 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Valandos: Treč 7—9 v. vak., šešt. 10—3 val. vak. Tel. GR 6-2242 (sk.)

**REIKALINGAS
BARTENDERIS**
pilną ar daliną laiką
Skambinti 422-3535

× Kun. Benedikto Suginto 50 metų kunigystės minėjimo programa jau yra sudaryta. Minėjimas įvyksta gegužės 11 d., 3 val. p.p. Vyčių salėje, 47 gatvėje, netoli Western Ave. Tokio darbštus kunigo ir žmogaus pagerbime žada dalyvauti didokas skaičius lietuvių, kurie įvertina jo atliekamus darbus labdaros srityje.

× Romualdas Brizgys, Kevin Bikus, Robertas Karnauskas, Marius Kasniūnas, Markus Kay, Paul Kay ir Arūnas Mažeika, laimėję pirmąsias premijas Brother Rice gimnazijoje surengtoje mokslo parodoje, šį šeštadienį su savo darbais — projektais, dalyvaus visos Chicago rengiamoje mokslo parodoje, kuri rengiama Inter. Amphitheatre. Keturi iš jų yra trečios kartos lietuviai, kurie didžiuojasi savo kilme. Laimėjusieji premijas šioje parodoje, gegužės 9 d. vyks į Urbaną, kur bus Illinois valstijos mokslo paroda.

× Lietuvių Religinės spaudos paroda bus atidaryta sekmdienį, balandžio 27 d., 12 v. Jaunimo centre. Atidarymo metu kalbą pasakys kun. Vytas Bagdanavičius, MIC. Parodą suorganizavo J. Vaidelys.

× Karen Stasukaitytė, Genovaitės ir Raimondo Stasiukaitių duktė susižiedavo su Richardu Bender... Karen ir jos sužadėtinis yra Illinois universiteto studentai Champaign, Ill. Karen, studijuojanti 3-čius metus, pagrindu pasirinko matematiką ir kompiuterių mokslą, o sužadėtuosius šiemet baigs aeronautikos inžineriją. Vestuvės įvyks birželio 14 Gimimo šv. M. Marijos bažnyčioje, Marquette Parke, 5 v. v., o po to Dorchester Inn patalpose. Karen motinutė iš motinos pusės yra Anastazija Aleksūnienė, o iš tėvo — S. Stasukaitytė.

× Įvyksimos Lietuvių Fondo vakarienės š. m. gegužės 25 d., Jaunimo Centre, proga į LF narių eiles įstojo su \$100. įnašais: Stasys Staniškis, Jonas Elgelis, Antanas ir Elžbieta Kazalčiai, Julius Pocius ir Česlovas Grincevičius. LF adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858. (pr.)

× Ir už kelių šimtų ir už porą dolerių galite gauti dovanų Motinos Dienai pas Gradinską, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

× Panevėžiečių pobūvis su menine dalimi, vakariene ir šokiais bus gegužės 3 d. 7 v. v. R. Pakšto salėje. Kvietiami visi. Kvietimus užsisakyti (5 dol. asmeniui) ir stalukus rezervuoti LU 5-2629. (pr.)

× Lietuvos Dukterų ruošiamas balius įvyks bal. 26 d., 7:30 v. v., Jaunimo centre. Įėjimas 6 dol. Vietos rezervuojamos pas A. Likanderienę tel. RE 7-9057. Paskubėkite užsisakyti vietas nes stalų skaičius labai mažėja. Programoje akt. Julija Cijūnienė ir Irenos Smieliauskiene's tautinių šokių grupė "Grandis". Veiks bufetas, baras, laimės šulinys. Gros Biechnevičiaus orkestras. Ateikite visi ir padėkite mums pagelbėti vargantams. (pr.)

× Įvairias informacijas perduodant laikraščiu telefonu dažnai pasitaiko klaidų, atžymint įvykio vietą, laiką ir tam panašiai. Daug tiksliau viską galima paskelbti atsiunčiant žinią raštu. Be to pranešimai telefonu labai sutrukdo darbą redakcijoje. Jeigu reikėtų visą puslapį žinių taip telefonu priimti, perrašyti, tai daug redakcijos laiko būtų sugaišinta nereikalingam techniskam darbiui, kai visos redaktorių minutės turi būti skiriamos geresniam laikraščio paruošimui ir geresniam skaitytojų informavimui.

× K. Sadauskas, Baltimore, Md., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 5 dol. auką spaudai paremti. Dėkojame.

× V. D. Šaulių kuopos šauklys Stasys Bagdonas serga ir gydomi šv. Kryžiaus ligoninėje, 504 kamb. Lankymo valandos nuo 2-4 ir 6-8 val. v. Kuopos valdyba broliui Stasiui linki greit pasveikti.

× A. a. Ant. Petrulio mirties metinės buvo paminėtos balandžio 9 d. su pamaldomis Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Pietuose K. Petrulienės namuose, dalyvavo gimnės ir kaimynai.

× Marquette Parko Namų savininkų organizacijos susirinkimas įvyko balandžio 18 d. parapijos salėje. Dalyvavo 100 narių ir svečių. Pagrindiniu kalbėtoju buvo arch. Alb. Kerelis ir neklin. turto pard. Jz. Bacevičius. Juodu aiškino reikala apie greitkelio pravedimą pro pat Marquette Parką — 75 gatvę. Yra mieste projektai tai daryti 59, 63, 71 gatvėmis. Tuomet būtų sujungti trys greitkeliai per Cicero Ave. ties Midway aerodromu. Susirinkimą pravedė pirm. Jz. Skeivys. Nutarta prašyti, kad būtų kelias vedamas 75 gatve ir įleistas į žemę, kad mažiau nukentėtų apylinkė. Diskusijos tęsėsi apie 3 valandas.

× V. Morkūnas, gyv. 4401 So. Talman Ave., ir dirbęs Cook County School of Nursing, balandžio 16 d. buvo paguldytas šv. Kryžiaus ligoninėje. Jam dr. Tumasonis padarė rankos operaciją. Bendrądarbiai linki greitai pasveikti.

× Lietuvių Fronto bičiulių susirinkimas įvyksta šį vakarą 7:30 v. v. B. Pakšto salėje. Pirm. dr. K. Bobelis visus kviečia dalyvauti

× Br. Underys su Jurgučiu jau prieš kiek laiko turi įsigiję maisto krautuvę "Spot-lite", 2812 W. Marquette Rd. Marquette Parke ir gražiai patarnauja apylinkės lietuviams.

× Sendraugių Vyčių kuopos susirinkimas balandžio 21 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Paskaitą skaitė Pov. Dirks, pariteldamas idiomų žinių apie arkivysk. Matulaitį ir kanonizacijos procedūrą.

× Jonas Šlapelis, Marquette Parko Namų savininkų organizacijos maršalka, po dviejų savaitių sugrįžo iš šv. Kryžiaus ligoninės į namus ir stiprėja. Jis yra veiklus valdybos narys, dažnai einas įvairias pareigas komisijose.

× Pranė Petrulienė, aktyvi įvairių katalikiškų organizacijų veikėja, išplatino daug bilietų į rengiamą Religinės knygos dienos minėjimą, kuris įvyks šį sekmdienį.

Lemonto LB dainos mėgėjų grupė, kuri atliks Maironio lituanistinės mokyklos pavaras balius meninę programą. Iš kairės: Irena Jakštienė, Kazimiera Briedienė, prie pianino dr. Juozas Briedis (Lemonto LB apylinkės pirmininkas), Kleopatra Buinevičienė, Modesta Umbrasienė, Vitalis Umbrasas ir Algimantas Buinevičius.

Balandžio 15 d. seselė Ksavera išvyko atgal į misijas Amazonės džiunglėse. Čia dalis lietuvių atvykusių jos atsisveikinti. Vidury sėdi seselė Ksavera, už jos stovi nauj. parap. klebonas J. Angelaitis. Nuotr. J. Garlos

50 METŲ BANKO TARYBOJE

Šiais metais Metropolitan Banko senior vice-prezidentas Antanas Valonis minį savo 50 metų darbo sukaktį. Balandžio 8 d. Pick-Congress viešbutyje įvyksiamame Illinois Bankų organizacijos metiniame bankete A. Valoniui buvo įteiktas aukštinis garbės ženklas. Buvo pabrėžta, kad Antanas Valonis yra vienintelis asmuo tame pačiame banke bei pritraukęs iš tarnavęs 50 metų.

Antanas Valonis Metropolitan Banko pradėjo dirbti 1919 metais. Jam teko pergyventi didžiąją depresiją 1929-33 metais, kai valdžios patvarkymu buvo uždaryti visi Chicago's bankai. Tik 13 bankų liko atidaryti, jų tarpe ir lietuvių vadovaujamas Metropolitan Bankas. Bankas galėjo patenkinti visus depresijos panikos apimtus depozitorius. Kurį laiką

× Onos ir Jono Pachankių 50 m. vedybų sukaktis minima šį šeštadienį. Tą dieną 11 val. Mišios bus St. Gall parapijos bažnyčioje, 5511 S. Sawyer ave.

× Brighton Park Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, balandžio 27 d. 3:30 v. p.p. šv. Pranciškaus Seserų apskričio rėmėjos rengia vakariene su programa, kurioje dalyvaus vysk. V. Brizgys, seselės pranciškiečių ir kt. Helen Valančius, jos dėdė Kazimieras Kavaliauskas, augtinė C. Poška su giminėmis ir svečiais užsiskaitė visą stalą. Pirm. S. Klatt praneša, kad norintieji įstoti į garbės arba amžinus narius, gali prieš vakariene. Visi svečiai galės smagiai laiką praleisti tarp draugų, visus kviečia valdyba.

× Balso Chicago's apskrities metinis narių susirinkimas įvyksta gegužės 3 d., šeštadienį, 6 val. p.p., Jaunimo centre. Dienotvarkėje numatyta pranešimai, diskusijos, nauji darbai ir valdybos bei kontrolės komisijos rinkimai. Kviečiami dalyvauti skyrių atstovai, Balso direktoriai ir atskirų vietovių igaliojiniai.

× Kun. B. Sugintas pasiuntė per Balfą \$920.00 už š. m. birželį: \$700.00 16 Vasario g., Salez. g. \$200.00, Punsko g. \$20. Į šią sumą įeina ir \$25 ka nadiški doleriai 16 Vasario g. iš Delhi, Ont., Lietuvių Katalikių Moterų draugijos. Bendra apyskaita nuo 1949. IX. 1 d. iki šių metų liepos mėn. 1 d. 16 Vasario g. — \$139,820, Saleziečių g. — \$40,173, Punsko g. — \$2,570, Vargo Mokyklai Vokiet. \$1,560 ir prel. Vincui Mincevičiui \$1,292. Viso surinkta 185,415 dol.

× Antanas Valonis

Valonio visuomeninė veikla, išrinko jį šiais metais į Chicago's nusipelnusiųjų vyresniojo amžiaus piliečių garbės galeriją. Šių metų gegužės m. 20 d. iškilmingame Chicago's Miesto Tarybos posėdyje (City Council) majoras Richard J. Daley įteikė Antanui Valoniui pasižymėjusio piliečio garbės ženklą. Jo foto nuotrauka bus visą savaitę išstatyta City Hall.

Metropolitan Bank and Trust Co. vadovybė ruošiasi atžymėti

susirūpinusiems klientams Metropolitan Bankas darė išmokėjimus net aukso monetomis. Depresijos metu Metropolitan Banko įgytas žmonių pasitikėjimas tvėria ligi šių dienų.

Sukaktuviniukas Antanas Valonis yra gimęs 1892 metais Barklainių kaime, Panevėžio apskrityje. Į Ameriką atvyko 1913 metais. Chicagoje baigė De Paul aukštesniąją mokyklą ir De Paul Universitetą. Jau nuo jaunų dienų, be savo tarnybos banko, A. Valonis buvo plačiai įsitrukęs į lietuvių visuomeninę veiklą. Jis yra ilgametis ūkininkų draugijos pirmininkas, Pašalpos klubo "Kęstutis" pirmininkas, Illinois Lietuvių prekybos rūmų buvęs pirmininkas ir dabartinis ilgametis išdininkas, taip pat yra nuolatinis Chicago's Lietuvių tarybos narys ir išdininkas. Jis taip pat yra John Pakel vadovaujamos Chicago Savings and Loan Assn. direktorius ir valdybos narys.

Mayor's Senior Citizens Committee, įvertindamas Antano

Antano Valonio 50 metų tarnybos sukaktį specialiu banketu gegužės mėn. 6 d. Ascot viešbučio salėje.

Antanas Valonis yra vedęs Oną Deciolaitę. Jie išaugino dukterį Virginiją, kuri yra baltų teisės mokslus, yra ištėkėjusi ir augina tris vaikus.

Linkėtina Antanui Valoniui dar daug metų sėkmingai darbuotis lietuvių ekonominėje ir visuomeninėje srityje.

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— Putnamo lietuvių bendrabutis vedamas Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų. Jame lietuviškosios iš įvairių vietovių susipažįsta, mokosi, gilina įvairiose lietuvių kultūros srityse. Bendrabutyje keturi kartus savaitėje mokykloje akredituojamos lietuvių pamokos (literatūra, gramatika, visuomenės mokslas, istorija arba geografija); mokomasi tautinių šokių dalyvaujama chore, turimos rankdarbių pamokos. Veikia skaučių ir ateitininkų organizacijos. Mergaitės lanko katalikišką gimnaziją Putnamo mieste, ten dalyvaudamos įvairiose klubuose bei programose. Priimamos tik gimnazistės. Registracija iki 1969 gegužės 10 d. Toliau mesnei informacijai prašoma rašyti: Ses. M. Jurgita, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Telefonas: (203) 928-5828.

— M. D. Atvangos svetainėje, Santa Monica, Calif., namai "Dirvos" premijų laureatai: Jurgis Gliuda ir Andrius Mironas turėjo jaukų atsisveikinimą. Pasidalinta įspūdžiais, patyrinėta svarbiausi novelių faktoriai, nulumusieji jūry komisijos sprendimus, nagrinėta nūdienių temų aktualijos. Be minėtų laureatų, dalyvavo: premijuotų atsiminimų "Dangus debesyse" autorius Juozas Švaigytas, satyrikas Liūdas Balvočius, žurn. Alfonsas Giedraitis; jų žmonos, dr. A. Balčiūnienė, pristorikas Česlovas Gedgaudas ir dar kelios viešnios bei svečiai. Aktorė Ona Mironienė dalyvius pavažiavo lietuviška gaiva ir kitokiais skanumynais.

— Inž. Kestutis Miklas trumpai viešėjo Miami Beach, dalyvaudamas visos Amerikos švietimo tarybos narių suvažiavime, kuris vyko Versailles išaitingame hotelyje. Nors jo laikas buvo labai trumpas, tačiau, inžinierius drauge su ponu atsilankė į lietuvių piliečių klubą, norėdamas susitikti su lietuvišiais. Tuoj po vakarienos jėdu išskubėjo į minėto suvažiavimo banketą.

— Saulėtame Miami jau darosi karšta: kasdieną būna 83-86 laipsniai F., Okeano vanduo taip pat šiltesnis: 73-75 laipsniai F. Žmonės maudosi ir rūdoja saulėje. Yra atvykęs iš Kanados klebonas dr. Jonas Gutauskas. Apsigyveno Miami Beach, prie pat vandenyno trijų savaitių poilsiui.

Robin Johnson, gyv. Anglijoje, laiveliu apkeliojo pasaulį per 312 dienas.

Chicagoje ir apylinkėse

PIANO IR DAINOS RECITALIS

Antano Giedraičio, Chicago Parkų distrikto muzikos instruktoriaus, mokinių piano ir dainos recitalis sekmdienį, balandžio 27 d., 3 v. p.p. Marquette Park auditorijoje, 67th ir Kedzie Ave., ir 7:30 val. v. ketvirtadienio vakare, Gage Park prie 55-tos ir Western Ave. Po recitalio bus dalinama pažymėjimai ir medaliai. Šį metą yra trys laimėtojai; pirmą dovaną gauna 7 m. amžiaus Judy Krupinski, kuri pradėjo mokyti piano pas muz. A. Giedraitį prieš pusantų metų. Ligi šiol ji yra laimėjusi aštuonetas prizų įvairiose koncertuose. Antrą vietą laimi 11 m. Teresa Nahorski kuri yra pasižymėjusi savo puikiu grojimu. Ir 7 m. Mary Pond, kurios piršteliai vos pasiekia septynias klaviatūras, laimi trečios vietos medalį.

Po recitalio, Marquette Choral suvaizins Amerikos didžiąją megiamą muzikalinį veikalą "Fiddler on the Roof", kurio solistai bus: Katarina Benaitis, Anita Giedraitis, Alvina ir Kristina Giedraičiai, Sandra Juris, Art Alekna ir Jurgis Zieminski. Šis veikalas vėl bus kartojamas gegužės 4 d. Science ir Industry patalpose, Chicago's Muzikos šventės atidaryme. Įėjimas nemokamas. Programa prasidės 1:30 val. p.p. ir tęsis iki 5 val. K.

Antano Valonio 50 metų tarnybos sukaktį specialiu banketu gegužės mėn. 6 d. Ascot viešbučio salėje.

Antanas Valonis yra vedęs Oną Deciolaitę. Jie išaugino dukterį Virginiją, kuri yra baltų teisės mokslus, yra ištėkėjusi ir augina tris vaikus.

Linkėtina Antanui Valoniui dar daug metų sėkmingai darbuotis lietuvių ekonominėje ir visuomeninėje srityje.

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

Ad. Baliūnas

CHICAGOS ŽINIOS

TAISYS GATVIŲ GRINDINIUS

Robert Marzullo, miesto gatvių departamento superintendentas, praneša, kad šiomis dienomis jo žinioje esą darbininkai pradės kirsti mėsafaltu lopinti gatvių grindiniusose po žiemos atsisvečius plyšius ir skyles. Darbas bus pradėtas nuo pagrindinių gatvių.

TEIGIA: EMPHYSEMA YRA SENSTANCIŲ LIGA

Dr. John Pierce, Washingtono universiteto medicinos mokyklos pulmonarinių ligų skyriaus direktorius, kalbėdamas 50-ame metiniame Amerikos gydytojų kolegijos susirinkime Conrad Hilton viešbutyje, pranešė, kad vėliausi tyrimai parodo, jog emphysema yra senstancijų liga, jog emphysema

S.L.A. 6-ta APSKRITIS

Ruošia ekskursiją į Europą — Liepos mėn. 14 dieną PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Norintieji vykti prašomi kreiptis į 80-tos kuopos organizatorių ALEX LAURAITI, tel. 523-3775. Visus keliones reikalauja tvarko WALTER RASK-RASCIAUSKO vadovaujama kelionių agentūra.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643
TEL. 238-9787